

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa)

dokonanej w dniach 21 – 22 listopada 2013 r. na kierunku zootechnika prowadzonym w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinie nauk rolniczych, w zakresie dyscypliny zootechnika na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnie akademickim realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: Prof. dr hab. Grażyna Jaworska – członek PKA

członkowie:

- Prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski – ekspert PKA,
- Prof. dr hab. Leszek Nogowski – ekspert PKA,
- Mgr Edyta Lasota - Beżek – ekspert PKA
- Tomasz Stach – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Przesłanką przeprowadzenia wizytacji na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na kierunku „zootechnika” jest własna inicjatywa Polskiej Komisji Akredytacyjnej a wynika ona z terminu na jaki została wydana pozytywna ocena jakości kształcenia na powyższym kierunku studiów. Wizytacja ta jest przeprowadzana po raz kolejny.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą, z uwzględnieniem zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Rozpoczęcie wizytacji poprzedziło zapoznanie się członków Zespołu Oceniającego z Raportem samooceny przekazany przez władze Uczelni, ustalenie podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowanie wstępnie dostrzeżonych problemów. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac dyplomowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz spotkań z Radą Programową, Wydziałowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnikiem Dziekana ds. Praktyk na kierunku, jak również przedstawionej bazy dydaktycznej, w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego i zapewniły pełny dostęp do wymaganych dokumentów i materiałów.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków Zespołu Oceniającego.

Załącznik nr 3 Informacje o wynikach poprzedniej oceny jakości kształcenia

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

1) Koncepcja kształcenia na kierunku „zootechnika” jest wypadkową ponad 60-letniej tradycji oraz współczesnych wymagań hodowli zwierząt. Jest powiązana z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W założeniach strategii Uczelni zwraca uwagę położenie nacisku na budowę siły i prestiżu Uczelni, przede wszystkim poprzez realizowanie wszechstronnego kształcenia na poziomie akademickim „przez całe życie” oraz powiązanie aktywności naukowej z ofertą programową Uczelni, bowiem jak napisano w strategii „Wyniki badań naukowych powinny stanowić podstawę oferty programowej Uczelni i być wprowadzane do treści programów kształcenia”. Ponadto, jednym ze znaczących kierunków funkcjonowania Uczelni jest „Uczelnia w swoim otoczeniu”. W tym zakresie założono m.in., że działania Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu winny być spójne z oczekiwaniami otoczenia zewnętrznego, w związku z tym uczelnia powinna pozostawać w stałym kontakcie z instytucjami samorządowymi, organizacjami społecznymi i gospodarczymi oraz reagować na płynące stamtąd potrzeby.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu w celu osiągnięcia wyżej wymienionych założeń strategicznych wyznaczył sześć priorytetów działań: jakość kształcenia, jakość i zakres badań naukowych, racjonalizacja programu inwestycyjnego, zarządzanie Uczelnią i jej organizacja, współpraca z otoczeniem, kreowanie wizerunku i wzmacnianie pozycji Uczelni. W zakresie każdego z wymienionych priorytetów określił też szczegółowo sposób postępowania prowadzący do osiągnięcia wyznaczonego celu.

W strategii Uczelni zakłada się kształcenie w profilu rolniczo-przyrodniczym, w który merytorycznie wpisuje się kierunek „zootechnika”. Koncepcja kształcenia na kierunku ściśle wpisuje się także w strategię rozwoju Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt, zatwierdzoną przez Radę Wydziału w dniu 26 września 2013 roku. Zapisanym w strategii celem nadrzędnym funkcjonowania Wydziału, jest przekazanie przyszłym absolwentom nowoczesnej wiedzy i umiejętności kreatywnego wykorzystania jej w praktyce oraz zapewnienie wysokiego poziomu kwalifikacji w zakresie komunikacji społecznej. Aby zrealizować wyznaczony cel działania Wydziału zostały wyznaczone trzy kierunki działań: kształcenie na potrzeby gospodarki kadr o wysokich kwalifikacjach, prowadzenie badań naukowych w obszarze nauk przyrodniczych i rolniczych oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu nauk biologicznych i rolniczych, poprzez współpracę z regionem i podmiotami gospodarczymi. Konsekwencją założonej polityki jest systematyczne modyfikowanie programów kształcenia oraz budowanie odpowiednich zasobów kadrowych. Program kształcenia na kierunku studiów „zootechnika” jest zgodny zarówno z misją i strategią Uczelni jak i Wydziału. Zatwierdzone przez Senat kierunkowe efekty kształcenia, a także przedstawione w raporcie samooceny programy przedmiotów i modułów wynikają z założonej koncepcji kształcenia

Koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, bazującego generalnie na standardach kształcenia (z 2007 roku). Oferta kształcenia na kierunku „zootechnika” jest średnio zróżnicowana. Na studiach pierwszego stopnia studenci realizują indywidualną ścieżkę kształcenia poprzez wybór przedmiotów fakultatywnych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że mają do dyspozycji dość szeroką ofertę takich przedmiotów, dodatkowo systematycznie oferta ta jest wzbogacana. Z kolei na studiach drugiego stopnia mogą wybierać spośród czterech specjalności. Specjalności te wynikają z jednej strony z utrwalonej tradycji kształcenia na kierunku (np. specjalizacja hodowla i użytkowanie zwierząt gospodarskich), z drugiej strony uwzględniają nowe trendy w kształceniu specjalistów w zakresie zootechniki, dotyczące hodowli zwierząt towarzyskich oraz wolno żyjących oraz hodowli i użytkowania

koni. Dlatego też, zaproponowanie specjalności niestandardowych dla kierunku „zootechnika” uznać należy za działania innowacyjne.

W strategii rozwoju Uniwersytetu na lata 2016-2020 przewidziano także budowę nowego obiektu naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt. Świadczy to o tym, że władze Uczelni widzą perspektywę dalszego rozwoju kierunku „zootechnika”.

2) W strategii Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu podkreśla się współpracę z otoczeniem zewnętrznym, w tym z ośrodkami hodowli zwierząt i związkami hodowców i producentów. Wydział od wielu lat współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a wzajemne kontakty należy ocenić jako bardzo owocne, przy czym opierały się one głównie na płaszczyźnie nieformalnej. Wydział na płaszczyźnie dydaktycznej współpracuje m.in. z Wrocławskimi Torami Wyścigowymi, ZOO Wrocław oraz Strażą Graniczną. Ponadto rozwija szeroką współpracę, mniej lub bardziej formalną ze szkołami średnimi, samorządami lokalnymi, firmami z branży hodowlanej, paszowej i przetwórczej. Interesariusze na spotkaniach inicjowanych przez Dziekana przekazują swoje uwagi do programu kształcenia na kierunku „zootechnika”. Na podstawie uwag interesariuszy zmodyfikowano program poprzez rozszerzenie oferty przedmiotów fakultatywnych. W roku akademickim 2012/2013 wprowadzono następujące przedmioty: Dobrostan zwierząt w ogrodach zoologicznych, Rachunkowość i analiza ekonomiczna w gospodarstwie rolnym, Ergonomia w zootechnice. Wprowadzono również zmiany w programie nauczania przedmiotu Podstawy prawa, ukierunkowując treści nauczania, zgodnie z sugestiami pracodawców, na prawo administracyjne i cywilne.

W dniu 31.01. 2013 r. z inicjatywy Dziekana utworzono Wydziałową Radę Biznesu, do której przystąpiło 16. przedstawicieli potencjalnych pracodawców. Na podstawie protokołu posiedzenia Rady Biznesu można odnotować, że w konkluzji spotkania władze Wydziału zobowiązały się do weryfikacji programów studiów z wykorzystaniem zgłoszonych uwag, a pracodawcy do uczestnictwa w radach programowych.

Przeprowadzona na Wydziale wizytacja daje podstawę do stwierdzenia, że udział interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu koncepcji kształcenia i programu studiów na kierunku „zootechnika” jest istotny. Kontakty z różnymi środowiskami, w tym na platformie Wydziałowej Rady Biznesu umożliwiają dynamiczne dostosowywanie koncepcji kształcenia i co za tym idzie programów kształcenia do bieżących potrzeb.

Z kolei wpływ interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjno-technicznych) na ustalanie koncepcji kształcenia, kształtowanie programu studiów oraz perspektyw rozwoju kierunku realizuje się poprzez ich udział w Radzie Wydziału. Studenci mają zapewniony udział w organach kolegialnych Uczelni (Rada Wydziału, Senat). Na podstawie list obecności członków Rady Wydziału stwierdza się, iż udział przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału jest nie mniejszy niż 20%, co jest zgodne z art. 67 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Liczba przedstawicieli studentów w Senacie jest zgodna z art. 61 ust. 3 Ustawy.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego

w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Koncepcja kształcenia na kierunku „zootechnika” jest ściśle powiązana z misją i strategią Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt i wynika z ponad 60-letniej tradycji

2) W opracowaniu i kształtowaniu koncepcji kształcenia na kierunku „zootechnika” biorą aktywny udział interesariusze zewnętrzni. Udział interesariuszy wewnętrznych w kształtowaniu oferty dydaktycznej na ocenianym kierunku polega przede wszystkim na ich uczestnictwie w pracy organów kolegialnych.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt UP we Wrocławiu dokonał działań ustawowych i dostosował wizytowany kierunek „zootechnika” do wymogów rozporządzenia MNiSW w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011. Program kształcenia wizytowanego kierunku był bowiem pierwotnie konstruowany na podstawie standardów kształcenia regulowanych rozporządzeniem MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r., i spełniał wszystkie określone w nim wymagania. Cele i efekty kształcenia były zgodne z zapisami dla standardu kierunku „zootechnika”. Program studiów zawierał odpowiednią liczbę semestrów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, odpowiednią całkowitą liczbę godzin zajęć na tych poziomach, zawierał także wymienione w standardach treści programowe w odpowiedniej liczbie godzin. Poprzez wybór przedmiotów fakultatywnych na studiach pierwszego stopnia i specjalizacji na studiach stopnia drugiego stopnia oraz pewną liczbę przedmiotów obieralnych zapewniono wymagany standardami udział treści kształcenia do wyboru przez studentów. Realizowane były także praktyki, w wymiarze wymaganym standardami.

Ze względu na fakt wdrożenia nowego programu wnikliwej analizie poddano efekty kształcenia pod kątem wypełnienia zapisów art. 2 ust. 1 pkt 14b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) oraz zgodności z rozporządzeniami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r w sprawie prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) oraz z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Studia na kierunku „zootechnika” w wizytowanej jednostce są realizowane według powyżej wymienionych regulacji od roku akademickiego 2012/2013, a więc w całości na studiach II stopnia oraz na pierwszym i drugim roku studiów I stopnia. Studenci trzeciego roku i czwartego roku studiów I stopnia studiują w oparciu o standardy kształcenia wprowadzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 1166). Podczas przystosowywania planów i programów studiów prowadzonych według standardów kształcenia do wymogów wynikających z Krajowych Ram Kwalifikacji przyjęto zasadę, aby doskonalić plan studiów nie zakłócać programu studiów dla studentów, których wprowadzane zmiany objęły w trakcie cyklu kształcenia.

Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz rozmów z władzami Wydziału, nauczycielami oraz studentami można stwierdzić, że system KRK na kierunku „zootechnika” został w pełni wdrożony. Oprócz wymienionych powyżej przepisów rangi Ustawy i rozporządzeń Ministra wytycznych dla konstruowania efektów kształcenia, podstawą dla opracowanie efektów kształcenia było Zarządzenie nr 177/2011 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad projektowania, realizacji i oceny rezultatów planów studiów i programów kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Przygotowane przez Wydział efekty kształcenia zostały zawarte w Uchwałach Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 24 maja 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów o

profilu ogólnoakademickim na kierunku „zootechnika” (nr 68 – studia I stopnia, nr 69 – studia II stopnia).

Przyjęte rozwiązania dotyczące **efektów kształcenia** dla wizytowanego kierunku są generalnie **zgodne z zasadami opisanymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji**. Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uzyskują takie same efekty kształcenia zarówno na studiach I jak i II stopnia. W programie studiów niestacjonarnych realizowana jest jedynie wyższa liczba godzin w ramach pracy własnej.

Sformułowane **efekty kierunkowe** dla studiów I i II stopnia znajdują w całości **odniesienie do efektów obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych**. Zootechnika jest kierunkiem typowym dla tego obszaru. Jednak w stosownych uchwałach Senatu **należy precyzyjnie wskazać dziedzinę i dyscyplinę** nauki zgodnie z nomenklaturą przyjętą w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, a także zapisem §9.1 ust. 3 rozporządzenia z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Dla studiów I stopnia określono 22 efekty w zakresie wiedzy (w Raporcie samooceny podano 21), 17 w kategorii umiejętności i 11 w kategorii umiejętności społeczne. Proporcje zakładanych efektów kształcenia na studiach II stopnia wynoszą odpowiednio 17:15:8. Dla studiów I stopnia określono także deskryptory kompetencji inżynierskich, odnoszące się do wszystkich efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, określonych w rozporządzeniu Ministra.

Zarówno dla studiów I, jak i II stopnia liczba efektów w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych jest większa od liczby efektów w zakresie wiedzy, co należy uznać za właściwe. Efekty kształcenia są opisane w sposób zwięzły i merytorycznie spójny, a ich realizacja zapewnia uzyskanie kompetencji wymaganych w zawodzie zootechnika. Dla ich określenia użyto prawidłowo czasowniki w formie osobowej. Relacje pomiędzy efektami kierunkowymi a efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów określonych w sylabusach zestawiono w macierzy efektów kształcenia. Wynika z niej, że realizacja treści poszczególnych przedmiotów gwarantuje wypełnienie efektów kierunkowych.

Programy studiów I i II skonstruowano właściwie. Obejmują one grupy przedmiotów kształcenia ogólnego, podstawowych i kierunkowych. Pierwszy semestr na studiach stacjonarnych obejmuje przedmioty ogólne i podstawowe. W kolejnych semestrach (od drugiego do siódmego, na studiach niestacjonarnych do ósmego) studenci osiągają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w ramach przedmiotów kierunkowych. Na studiach pierwszego stopnia nie określono specjalności, a zróżnicowanie zainteresowań odbywa się poprzez wybór fakultetów kierunkowych i zawodowych. System doboru przedmiotów przez studenta skonstruowano w taki sposób, aby zapewnić studentom maksymalną indywidualizację kształcenia, dbając jednocześnie, aby wszystkie zakładane kierunkowe efekty kształcenia zostały osiągnięte.

Studia II stopnia prowadzone są w całości także zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Indywidualizacja kształcenia na studiach II stopnia osiągana jest poprzez wybór jednej z czterech specjalności magisterskiej. Są to:

- 1) Hodowla i użytkowanie zwierząt gospodarskich,
- 2) Hodowla zwierząt towarzyszących i wolno żyjących,
- 3) Hodowla i użytkowanie koni,
- 4) Produkcja pasz i doradztwo żywieniowe.

Studia niestacjonarne II stopnia są prowadzone w jednej specjalności - Hodowla i użytkowanie zwierząt gospodarskich.

Wartość merytoryczną oraz walory informacyjne sylabusów należy ocenić wysoko. Zawierają one treści, które bardzo dobrze informują potencjalnego słuchacza o przedmiocie. Jednak w chwili obecnej znajomość sylabusów, efektów kształcenia, wymagań i czasu poświęconego na ich zdobycie nie jest jednak zbyt powszechna wśród studentów, co wynika ze spotkania Zespołu Oceniającego z tą grupą interesariuszy. Wyrazili jednak opinię, że brak znajomości programów wynika nie z ich niedostępności, ale braku nimi większego zainteresowania.

2) Kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane z uwzględnieniem specyfiki kształcenia na kierunku „zootechnika”. Przyporządkowane są do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, aczkolwiek bez podania dyscypliny naukowej (dyscyplin naukowych) właściwych ocenianemu kierunkowi. Zostały one zestawione w sposób przejrzysty i zrozumiały, tabelarycznie z podziałem na efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dokumentacja zawiera tabelę odniesień kierunkowych efektów kształcenia do obszarowych efektów kształcenia oraz tabelę wskazującą na ich zgodność – tzw. tabelę pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia. W dokumentacji wykazano także zgodność kierunkowych efektów kształcenia z kompetencjami inżynierskimi. Można zatem stwierdzić, iż opis efektów kształcenia, zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia, został sporządzony zgodnie z wymogami formalnymi Krajowych Ram Kwalifikacji, wynikającymi ze stosownych rozporządzeń ministerialnych. Opisy zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów zamieszczono w kartach kursów (sylabusach) dołączonych do Raportu samooceny. Zostały one także jednoznacznie sformułowane.

Jednoznaczne zdefiniowanie efektów kształcenia, dla kierunku i dla poszczególnych przedmiotów, umożliwia prowadzenie systemu ich oceny i weryfikacji według standardowych metod, zarówno przyjętych przez poszczególnych nauczycieli, jak i w zakresie efektów końcowych w procesie dyplomowania

3) System oceny efektów kształcenia studentów jest w ogólnym zakresie określony w Regulaminie studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, przyjętego Uchwałą Senatu z dnia 22 marca 2013 r. Zgodnie z Regulaminem okresem zaliczeniowym jest semestr, a zasady rejestracji (wpisu) studentów na kolejne semestry oparte są na systemie akumulacji i transferu punktów ECTS, przy czym możliwa jest rejestracja warunkowa, jednak jedynie z określonym maksymalnym deficytem punktowym. Studenci podczas rozmowy z Zespołem Oceniającym potwierdzili, że aby być wpisanym na kolejny semestr muszą uzyskać zaliczenie poszczególnych przedmiotów na podstawie oceny ich aktywności oraz opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu określone są w sylabusach i podawane studentom na pierwszych zajęciach. Studenci w rozmowie z Zespołem Oceniającym potwierdzili, że nauczyciele akademicy przedstawiają studentom wymagania i warunki zaliczenia na początku kursów. W opinii studentów ocenianego kierunku system oceny jest przejrzysty i wystandaryzowany, a oceny formułowane są obiektywnie. Studenci także wyrazili opinię, że nauczyciele akademicy konsekwentnie przestrzegają ustalonych przez siebie zasad oraz wymagań względem studentów. Karty opisu przedmiotów są udostępniane studentom poprzez stronę internetową. Studenci posiadają wiedzę o tym, gdzie dostępne są sylabusy.

Weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia odbywa się poprzez egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, indywidualne bądź zespołowe sprawozdania z ćwiczeń, projekty, referaty, prezentacje multimedialne oraz obserwację aktywności poszczególnych studentów na zajęciach podczas rozwiązywania zadań i opracowywaniu projektu. Zespół Oceniający

zapoznał się z wybranymi losowo pracami studentów. Prowadzony w tradycyjnej formie egzaminu opisowego egzamin z przedmiotu Chów drobiu obejmował odpowiedzi na typowe dla przedmiotu zawodowego pytania. Niepokoii nieco duża liczba ocen niedostatecznych i niewielka ocen dobrych oraz brak bardzo dobrych. Na ćwiczeniach z przedmiotu Żywnienie zwierząt studenci wykonywali ćwiczenie Analiza sitowa składu granulometrycznego paszy, opracowując protokół z wykonanego zadania. W ramach zaliczenia ćwiczeń z tego przedmiotu studenci są zobowiązani do indywidualnej analizy próbki paszy. Protokół z wykonanych analiz dotyczył także tematu „oznaczanie poziomu fosforanów w wodzie” z przedmiotu Składniki biologicznie czynne. Na ćwiczeniach z przedmiotu Technologia mięsa studenci m.in. oznaczają kwasowość mięsa, określają wyciek cieplny, dokonują analizy sensorycznej, a także wyciągają wnioski z ankietyzacji. Praca przejściowa z przedmiotu Ergonomia w zootechnice dotyczyła oceny pracy traktorzysty i dojarza metodą REBA. W ramach przedmiotu Dobrostan zwierząt w ogrodach zoologicznych studenci opracowują krótkie monografie poszczególnych gatunków zwierząt. Losowo wybrane prace świadczą, że egzaminy i kolokwia w sposób właściwy weryfikują efekty kierunkowe w zakresie wiedzy, a ćwiczenia praktyczne i opracowania studentów wynikające z ich przeprowadzenia efekty w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Liczne prace o charakterze prezentacji, projektów i monografii potwierdzają zakładany nakład pracy własnej studenta.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia na studiach I i II stopnia jest praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Szczegółowe zasady formalne dotyczące pracy dyplomowej oraz egzaminów dyplomowych określa Regulamin studiów. Studia I stopnia na kierunku „zootechnika”, kończące się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera, obejmują przygotowanie pracy inżynierskiej, a studia II stopnia, kończące się uzyskaniem stopnia magistra inżyniera, pracy magisterskiej. Zgodnie z Regulaminem studiów tematy prac magisterskich są ustalane nie później niż na jeden rok przed ukończeniem studiów, a inżynierskiej nie później niż na jeden semestr przed ukończeniem studiów. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci nie zgłaszali uwag co do przestrzegania tych terminów. Pracę dyplomową student wykonuje pod opieką nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Dziekan może upoważnić do kierowania pracą dyplomową nauczyciela akademickiego z macierzystej Uczelni lub specjalistę spoza Uczelni co najmniej ze stopniem doktora.

Podczas wizytacji Zespół Oceniający przejrzał tematy prac dyplomowych studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kończących studia w 2012 i 2013 roku. Należy stwierdzić, że dobór tematów jest adekwatny do kierunku „zootechnika” oraz zakładanych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia. Zespół wylosował 8 prac inżynierskich i 9 prac magisterskich, które poddano analizie pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów, spełnienia merytorycznych warunków pracy projektowej lub ekspertyzy (w przypadku pracy inżynierskiej) lub pracy naukowej (w przypadku pracy magisterskiej). Weryfikowano także kompletność recenzji i prawidłowość ocen wystawianych przez promotora i recenzenta. Ocenę prac przez Zespół przedstawiono w załączniku nr 4. Prace inżynierskie są na ogół na dobrym, bądź bardzo dobrym poziomie. Zdecydowana większość z nich ma charakter projektu lub ekspertyzy, a więc odpowiadają wymaganiom inżynierskim. Pośród losowo wybranych prac jedynie jedna jest monografią, a więc nie odpowiada standardom dzieła inżynierskiego. Poziom prac magisterskich jest zdecydowanie bardziej zróżnicowany. Pewna część ocenianych prac reprezentuje poziom merytoryczny i edytorski co najwyżej przeciętny, a ich oceny są zawyżone. Niektóre prace mają niepoprawny układ lub strukturę. Niekiedy nie zostały wyraźnie sprecyzowane cel pracy i hipoteza badawcza, zawierają bardzo skromną dyskusję, brak jasno sprecyzowanych wniosków końcowych oraz zbyt skromne piśmiennictwo. Wykorzystana literatura jest często przestarzała, oparta na pozycjach

podręcznikowych lub internetowych. Piśmiennictwo jest na ogół w języku polskim, niewiele cytowanych prac jest pracami oryginalnymi. Niewielka liczba prac obcojęzycznych nie świadczy dobrze o poziomie umiędzynarodowienia studiów na omawianym kierunku. Niski poziom niektórych prac magisterskich jest zastanawiający w kontekście wysokiej pozycji naukowej Wydziału i dobrego poziomu publikacji nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego oraz innych nauczycieli uczestniczących w procesie kształcenia. W celu poprawy jakości prac dyplomowych Wydział powinien opracować procedury ich kontroli i systematycznie wdrażać zalecenia wynikające z tych procedur.

Warunki i tryb egzaminu dyplomowego zarówno inżynierskiego jak i magisterskiego są określone w Regulaminie studiów. Komisję egzaminacyjną powołuje Dziekan. W przypadku egzaminu inżynierskiego w jej skład wchodzi: przewodniczący (dziekan lub upoważniony przez dziekana nauczyciel akademicki) oraz dwóch nauczycieli akademickich reprezentujących przedmioty kierunkowe przewidziane w programie studiów. W przypadku egzaminu magisterskiego komisji przewodniczy Dziekan, a w jej skład wchodzi opiekun i recenzent pracy magisterskiej. Regulamin studiów uprawnia także Dziekana do zaproszenia do komisji przedstawiciela zakładu pracy (samorządu terytorialnego) zainteresowanego tematem pracy. Z analizowanych protokołów egzaminacyjnych wynika, że Dziekan nie skorzystał z tej możliwości. Protokoły egzaminacyjne są prawidłowe. Zadawane przez komisję pytania (trzy) dotyczą tematu pracy oraz zagadnień związanych z kierunkiem studiów (egzaminy inżynierskie) oraz ze specyfiką specjalności (egzaminy magisterskie). Pytania mieszczą się w tematyce kierunku „zootechnika” i weryfikują efekty kształcenia.

Oceniając generalnie zastosowane w ciągu całego toku studiów metody weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia należy stwierdzić, że są one właściwie dobrane do każdego rodzaju. Tak więc, zaproponowane metody uwzględniają osiągnięcie efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W ramach wizytacji dokonano analizy przyczyn skreśleń z listy studentów i rezygnacji ze studiów. „Odsiew” jest zróżnicowany w zależności trybu i formy studiów. Na studiach pierwszego stopnia odsiew jest największy, sięgający 20-25%. Niektórzy studenci rezygnują już w trakcie pierwszego semestru studiów. Przyczyny są różne: rozminięcie się z zainteresowaniami, przyczyny zdrowotne, brak wiary w możliwość zaliczenia przedmiotów I semestru. Ponadto studenci są skreślane z listy studentów lub rezygnują ze studiów z powodu niezaliczenia przedmiotów podstawowych takich jak chemia, fizyka, botanika, zoologia i tym samym przekroczenia dopuszczalnego deficytu punktów ECTS. Na latach wyższych odsiew jest znacznie mniejszy. Skreślenia z listy studentów spowodowane są brakiem postępu w nauce (deficyt punktów ECTS). Na studiach niestacjonarnych przyczyną rezygnacji ze studiów są także względy ekonomiczne – ograniczone możliwości finansowania dojazdów i wysokie koszty utrzymania we Wrocławiu. Na studiach II stopnia odsiew jest niewielki, spowodowany najczęściej względami ekonomicznymi lub innymi losowymi np. wyjazdem za granicę.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

4) Konieczność monitorowania karier absolwentów wynika z Uchwały Senatu z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu oraz Zarządzenia Rektora nr 113/2012 i 158/2013. W zarządzeniach zawarto wzór ankiety absolwenta, a obowiązek monitorowania powierzono dziekanowi. Z rozmów Zespołu Oceniającego z władzami dziekańskimi wynika jednoznacznie, że system jest wdrażany, a wyniki ankietyzacji będą brane pod uwagę w procesie zapewniania jakości kształcenia. Do tej pory jednak nie przedstawiono wyników takich konsultacji.

Władze Wydziału korzystają z opinii interesariuszy zewnętrznych przy konstruowaniu programu kształcenia na kierunku „zootechnika”. Na podstawie przeprowadzonej wizytacji oraz protokołu posiedzenia Rady Biznesu należy stwierdzić, że udział interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu koncepcji kształcenia i program studiów na kierunku „zootechnika” jest istotny. Przykładowo na podstawie uwag interesariuszy zmodyfikowano programy, rozszerzając oferty przedmiotów fakultatywnych. Na wniosek interesariuszy zewnętrznych w roku akademickim 2012/2013 wprowadzono następujące przedmioty: Dobrostan zwierząt w ogrodach zoologicznych, Rachunkowość i analiza ekonomiczna w gospodarstwie rolnym, Ergonomia w zootechnice. Wprowadzono również zmiany w programie nauczania przedmiotu Podstawy prawa, ukierunkowując treści nauczania, zgodnie z sugestiami pracodawców, na prawo administracyjne i cywilne.

Wpływ studentów i doktorantów Wydziału na kształtowanie programu studiów na kierunku „zootechnika” odbywa się poprzez ich uczestnictwo w Radzie Wydziału oraz w Wydziałowej Komisji ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Oceniany kierunek został prawidłowo osadzony w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Należy jednak formalnie przyporządkować kierunek do określonej dziedziny i dyscypliny naukowej. Zatwierdzone uchwałą Senatu efekty kształcenia dla kierunku „zootechnika” są zgodne z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji. Zawierają precyzyjne odniesienia do efektów kierunkowych.
- 2) Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia są jasne i zrozumiałe. Nie budzą zastrzeżeń co do możliwości ich zrealizowania. Umożliwiają wprowadzenie właściwych metod ich weryfikacji.
- 3) Program studiów umożliwia ocenę wszystkich kategorii efektów kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Zdaniem studentów system oceny jest przejrzysty, a oceny formułowane są obiektywnie. Egzaminy i kolokwia weryfikują efekty w zakresie wiedzy, prace o charakterze referatowym, protokoły z wykonywanych ćwiczeń, projekty przejściowe i końcowe indywidualne lub zespołowe w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Prace o charakterze projektowym oraz praca inżynierska weryfikują efekty inżynierskie. Dyplomowy egzamin inżynierski sprawdza wiedzę kierunkową. Egzaminy magisterskie są prowadzone prawidłowo. Poziom prac inżynierskich jest dobry bądź bardzo dobry. Poziom prac magisterskich wymaga korekty dla usunięcia wskazanych niedoskonałości w zakresie poziomu naukowego. Wydział opracował bardzo dobry system zajęć praktycznych i praktyk studenckich.
- 4) Monitorowanie losów absolwentów oraz możliwość opiniowania przez nich programów studiów jest na etapie wdrażania. Udział przedstawicieli pracodawców jest znaczący i sformalizowany. Wydział korzysta w sposób stały z opinii interesariuszy zewnętrznych i wdraża ich postulaty do programów studiów. Studenci mają możliwość wpływu na proces kształcenia poprzez przedstawicieli w Radzie Wydziału i komisjach.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Program studiów kierunku „zootechnika” obowiązujący na III i IV roku studiów I stopnia jest oparty na obowiązujących do 2012 roku standardach kształcenia z 2007 roku. W 2012 roku został on przepracowany według nowych uregulowań prawnych i dostosowany do wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji. Zajęcia na studiach I stopnia (inżynierskich) realizowane w formie stacjonarnej trwają 3,5 roku (7 semestrów), obejmują 2450 godzin z udziałem nauczyciela i 210 punktów ECTS. Studia niestacjonarne są o jeden semestr dłuższe (8 semestrów), obejmują 1466 godzin dydaktycznych oraz 210 punktów kredytowych. Ze względu na różnice w długości trwania obu form studiów rozkład przedmiotów na poszczególne semestry, a także liczba punktów ECTS w poszczególnych semestrach nie jest kompatybilny. Może to utrudniać przenoszenie się studentów pomiędzy studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi. Możliwość taka jest zapisana w §15 ust. 8 Regulaminu studiów.

Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia obejmuje przedmioty obligatoryjne i do wyboru, które pogrupowano w zestawienia określone jako moduły. Obejmują one moduły (grupy) przedmiotów obowiązkowych: podstawowych (39 ECTS), kierunkowych (20 ECTS), społeczno – ekonomicznych (5 ECTS), język obcy (5 ECTS), zawodowych (71 ECTS) oraz grupy przedmiotów do wyboru (fakultatywnych): humanistycznych (1 ECTS), uprawowych (3 ECTS), zawodowych (8 ECTS), kierunkowych (42 ECTS). Ponadto w programie studiów znajdują się dwie praktyki zawodowe: agrotechniczna (5 ECTS) oraz hodowlana (9 ECTS). Założoną liczbę punktów ECTS uzupełniają zajęcia z wychowania fizycznego (2 ECTS) i przygotowanie pracy inżynierskiej i do egzaminu inżynierskiego (15 ECTS). Wykazane w Raporcie samooceny moduły przedmiotów obejmują łącznie 225 punktów kredytowych i odnoszą się do programu kształcenia realizowanego wg standardów kształcenia. Niezgodność w ogólnej liczbie ECTS pomiędzy wykazaną na str. 6 Raportu samooceny, a wynikającą z załączonego szczegółowego planu studiów wymaga wyjaśnienia i uporządkowania. Z analizy planu studiów wynika, że student osiąga 147 punktów ECTS w ramach zajęć obowiązkowych, pozostałe w ramach wyboru, a więc około 30%. Spełniony jest zatem warunek zawarty w §5.1. ust. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 5 października 2011 roku. W planie studiów niestacjonarnych znajdują się zasadniczo te same moduły jak na studiach stacjonarnych, z niewielkimi modyfikacjami ich semestralnego rozkładu, z uwagi na dłuższy (o jeden semestr) czas trwania studiów. Proporcje przedmiotów podstawowych, kierunkowych i zawodowych ustalono właściwie. W ramach przedmiotów obowiązkowych realizowane są zajęcia typowe dla kształtowania sylwetki zawodowej zootechnika. Obejmują one hodowlę i chów podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich, żywienie zwierząt i paszoznawstwo, zoohigienę, mechanizację produkcji zwierzęcej, towaroznawstwo produktów pochodzenia zwierzęcego, profilaktykę weterynaryjną, metody hodowlane, a także wybrane zagadnienia z produkcji roślinnej z ukierunkowaniem na uprawę roślin paszowych. Ważnym uzupełnieniem wykształcenia zawodowego są przedmioty społeczno- ekonomiczne z zakresu ekonomii, marketingu, bezpieczeństwa pracy i ergonomii oraz podstaw prawa i ochrony własności intelektualnej. Z sylabusów przedmiotów zawodowych i ekonomiczno-społecznych wynika, że ich realizacja wraz z obowiązkowymi przedmiotami kierunkowymi już zapewnia osiągnięcie efektów kształcenia opisanych dla kierunku. Liczna grupa przedmiotów do wyboru stanowi bardzo dobre uzupełnienie wykształcenia. Proporcja wykładów do ćwiczeń wynosi 330:480 godzin, co jest właściwe dla studiów o profilu zawodowym. Studia I stopnia finalizuje wykonanie pracy inżynierskiej i egzamin inżynierski. Z analizy prac inżynierskich wykonanych przez Zespół Oceniający wynika, że prace inżynierskie są na dobrym poziomie i mają w zdecydowanej większości charakter dzieła inżynierskiego. Egzaminy inżynierskie są

przebiegają prawidłowo. Prace projektowe wykonywane podczas zajęć kursowych oraz praca inżynierska zapewniają uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Studia drugiego stopnia na wizytowanym kierunku trwają trzy semestry i odbywają się w ramach jednej z czterech specjalności: Hodowla i użytkowanie zwierząt gospodarskich, Hodowla zwierząt towarzyszących i wolno żyjących, Produkcja pasz i doradztwo żywieniowe, Hodowla i użytkowanie koni. W ramach każdej specjalności realizowanych jest 810 godzin dydaktycznych. Liczba punktów ECTS wynosi 90 i są one równomiernie rozłożone na poszczególne semestry. Już sam wybór specjalności spełnia warunek wyboru ścieżki kształcenia. W ramach każdej specjalności przewidziano trzy przedmioty wspólne dla wszystkich specjalności (15 ECTS) oraz wybór trzech spośród 22 przedmiotów uzupełniających (9 ECTS). Dla wszystkich specjalności są wspólne przedmioty o podstawowym znaczeniu dla zawodu zootechnika jak: Metody badań na zwierzętach i Prawo w hodowli zwierząt. Pewne wątpliwości budzi jednak możliwość swobodnego wyboru przedmiotów uzupełniających. Przy stosunkowo niewielkiej liczbie studentów na studiach stacjonarnych II stopnia (aktualnie 57 osób na I roku i 69 osób na II roku) i minimalnej liczebności grupy 18 studentów utrudnione jest uruchomienie wszystkich specjalności, a już swobodny wybór przedmiotów fakultatywnych w ramach specjalności jest niemożliwy. W załączniku nr 4 do Raportu samooceny przedmioty specjalizacyjne w liczbie dziewięciu (27 ECTS) określono jako fakultatywne, co jest mylące, bowiem student wybierając specjalność musi uzyskać zaliczenie wszystkich spośród zaproponowanych przedmiotów (9x3ECTS). Korekty wymaga liczba przedmiotów specjalizacyjnych w ramach specjalności Produkcja pasz i doradztwo żywieniowe. Według przedstawionej dokumentacji jest ich tylko 8 po trzy punkty ECTS za każdy z nich, co uniemożliwia uzyskanie 27 ECTS.

Z uwagi na niewielkie zainteresowanie kandydatów studiowaniem w trybie niestacjonarnym dla tej formy studiów proponuje się tylko jedną specjalność podstawową dla kierunku „zootechnika” tj. Hodowla i użytkowanie zwierząt gospodarskich. W programie przewidziano realizację ponad 30 ECTS w ramach wyboru fakultetów. Niewielka liczba studentów na tych studiach (15 na I i 30 na II roku) sprawia, że mimo dobrze przygotowanej oferty, wybór jest praktycznie niemożliwy. Jednak Wydział w stopniu wystarczającym spełnił warunek oferty programu kształcenia, w której przewidziano 30% ogólnej liczby punktów ECTS jako punkty do wyboru.

Analizując programy i plany studiów I i II stopnia, czas ich trwania i treści sylabusów, można stwierdzić, że poziomy kształcenia są logicznie podzielone, specjalności magisterskie są przemyślane, a efekty kształcenia zdefiniowano w sposób właściwy. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość i wynikają z przyjętej koncepcji kształcenia. Program kształcenia jest systematycznie monitorowany przez Komisję Programową dla kierunku „zootechnika”, a jej zalecenia są przekazywane Radzie Wydziału. Podczas wizytacji przedstawiono trzy protokoły posiedzeń Komisji, które odbyły się w 2013 roku.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia są oparte na logicznym następstwie przedmiotów, od przedmiotów kształcenia podstawowego i ogólnych realizowanych na pierwszych latach do przedmiotów kierunkowych i specjalistycznych na kolejnych. Sekwencja przedmiotów zapewnia prawidłowe nadbudowywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Należy jednak zwrócić uwagę, że na studiach niestacjonarnych przedmiot Fizjologia zwierząt jest realizowany przed przedmiotem Biochemia zwierząt, co nie jest rozwiązaniem właściwym.

System ECTS został w pełni wdrożony. Ogólne zasady systemu punktowego zawarte są w §18 Regulaminu studiów. Rada Wydziału każdemu przedmiotowi programu studiów, praktykom zawodowym, seminarium i przygotowaniu pracy dyplomowej przypisała

określoną liczbę punktów odzwierciedlającą nakład pracy studenta w czasie zajęć zorganizowanych oraz pracy własnej. Przyjęto właściwie, że jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta 25-30 godzin pracy. W planach studiów na kierunku „zootechnika” punkty ECTS są równomiernie rozłożone na poszczególne semestry. W sylabusach każdego przedmiotu przedstawiono sposób wyliczenia punktów ECTS na podstawie liczby godzin zajęć z nauczycielem oraz konsultacji a także czasu na przygotowanie do zajęć, opracowania raportów, projektów, prezentacji i innych materiałów. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym potwierdzili, że mają świadomość działania systemu punktów ECTS, szczególnie w zakresie konieczności ich uzyskiwania dla zaliczenia przedmiotu i semestru. Potwierdzili, że wpis na kolejny semestr jest uzależniony od zgromadzenia 30 punktów oraz, że rejestracja warunkowa jest możliwa jedynie przy określonym dla każdego semestru deficycie punktów. Wiedzą, że punkty ECTS są wykorzystywane w systemie przenoszenia osiągnięć w przypadku ich uzyskania w ramach czasowych studiów w innej uczelni.

Przyjęty system wyceny pracy studenta umożliwia udział w wymianie międzyuczelnianej, także zagranicznej, jednak obecni na spotkaniu studenci nie byli tą wymianą szczególnie zainteresowani. Wskazywali jednak, że znane są im zasady uczestnictwa w programie Erasmus i otrzymują stosowne informacje. Podstawowymi przeszkodami w szerszym korzystaniu z wymiany są problemy językowe, ale przede wszystkim względy finansowe. Spośród obecnych na spotkaniu studentów tylko jedna osoba studiowała na uczelni zagranicznej. Z Raportu samooceny wynika, że liczba studentów uczestniczących w programie Erasmus w latach 2008-2012 wynosiła 29 osób, jednak według studentów kierunku „zootechnika”, są to w znacznej większości studenci innych kierunków prowadzonych przez Wydział. Obecni na spotkaniu studenci stwierdzili także, że nie wiedzą o możliwości studiowania jednego semestru w uczelniach krajowych, a program wymiany studentów pomiędzy krajowymi uczelniami o profilu rolniczym (MOSTAR) nie jest im znany. Znikoma jest także liczba studentów przyjeżdżających z zagranicy. W Raporcie samooceny podano, że jedynie dwóch studentów w 2009 roku studiowało na Wydziale w ramach programu Tempus.

W programie studiów I stopnia przewidziane są praktyki studenckie. Według programu realizowanego na podstawie standardów kształcenia na I stopniu studiów obowiązuje 4-tygodniowa praktyka po drugim roku studiów i 8-tygodniowa po semestrze VI. W związku z wprowadzeniem kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji plan praktyk zostanie zmodyfikowany (4 tygodnie po semestrze IV, 2 tygodnie na semestrze V i 5 tygodni po semestrze VI). Praktyka po semestrze 4 jest praktyką agrotechniczną, pozostałe są ukierunkowane na zagadnienia związane z chowem i hodowlą zwierząt. Dla praktyk programowych określono regulamin praktyk, wykaz umiejętności praktycznych, jakie są konieczne do osiągnięcia w ramach odbywania praktyki. Studenci mają dużą dowolność w wyborze miejsca praktyki. Wybór zatwierdza Wydziałowy Opiekun Praktyk.

Praktyka agrotechniczna jest ukierunkowana na zdobycie umiejętności z zakresu produkcji roślinnej. Jest realizowana w wymiarze 120 godzin, za które student otrzymuje 5 punktów ECTS. Ten rodzaj praktyki jest istotny z punktu widzenia wykształcenia w ramach obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Praktyka z zakresu produkcji zwierzęcej jest realizowana w wymiarze 210 godzin (8 ECTS). Jest zorganizowana w sposób umożliwiający zaspokojenie indywidualnych zainteresowań studenta, który jest zobowiązany do wyboru dwóch spośród dziewięciu bloków tematycznych. Są to: chów bydła, chów trzody chlewnej, chów drobiu, użytkowanie koni, chów małych przeżuwaczy, chów zwierząt futerkowych, owady użytkowe, zwierzęta ogrodów zoologicznych, produkcja i przygotowanie pasz. Wydziałowy Opiekun Praktyk ocenia i zatwierdza propozycję studenta. Dziekan

podpisuje porozumienie z zakładem przyjmującym studenta na praktykę. Do zaliczenia praktyki konieczne jest prowadzenie dzienniczka, a także zdanie egzaminu końcowego. Opiekun praktyki z ramienia zakładu pracy jest zobowiązany do potwierdzenia odbycia praktyki w dzienniczku praktyk. Dzienniki praktyk zatwierdza Wydziałowy Opiekun Praktyk. W przypadku ich zbyt ogólnikowego, lakonicznego wypełnienia student jest zobowiązany do ich poprawienia. Zakres praktyk odbywanych w ramach studiów inżynierskich jest zgodny z kierunkiem studiów.

Na studiach II stopnia praktyki nie są przewidziane. Z rozmów Zespołu Oceniającego ze studentami wynika jednak, że duża część zajęć z przedmiotów specjalizacyjnych realizowana jest w terenie, w wiwarium i zagrodzie dla małych przeżuwaczy na terenie obiektu wydziałowego, w Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym w Swojcu (stado krów mlecznych, owiec olkuskich, gęsi biłgorajskich), a także w innych obiektach zootechnicznych na terenie województwa dolnośląskiego. Plan studiów jest tak skonstruowany, aby piątki mogły być wykorzystane na wyjazdy terenowe.

Dla każdego z prowadzonych przedmiotów sporządzono sylabus, w którym zawarto obszerny opis zawierający m.in. imię i nazwisko prowadzącego, nazwę kierunku, poziom kształcenia, nr semestru, liczbę punktów ECTS, liczbę wykładów i ćwiczeń, wskazanie, czy przedmiot może być prowadzony w języku angielskim, sposób określania liczby ECTS, przedmiotowe efekty kształcenia z odniesieniem do efektów kierunkowych i obszarowych, treści kształcenia, obowiązującą literaturę przedmiotu, metody oceny, szczegółową tematykę wykładów i ćwiczeń. W formie tabelarycznej określono metody oceny poszczególnych kierunkowych efektów kształcenia oraz macierz pokrycia efektów kierunkowych. Różnica między opisem przedmiotu na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynika jedynie z mniejszej liczby godzin z udziałem nauczyciela na studiach niestacjonarnych. Określono sylabusy dla praktyk programowych, języków obcych i seminariów. Sylabusy są przygotowane jednolicie, pod kątem możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w odniesieniu do założonych efektów kierunkowych. W każdym z nich przedstawiono sposoby sprawdzania i weryfikacji efektów kształcenia.

Założone efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia są możliwe do osiągnięcia dzięki odpowiednio dobranym treściom programowym realizowanym poprzez właściwe metody dydaktyczne. Zajęcia dydaktyczne na kierunku „zootechnika” są realizowane w standardowych formach takich jak: wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, projektowe, obliczeniowe, terenowe, a także seminaria dyplomowe. Wykłady są prezentowane w dobrze wyposażonych w sprzęt multimedialny salach wykładowych i są przedstawiane w przejrzystej i atrakcyjnej formie. Ćwiczenia na ogół są realizowane w formie zajęć praktycznych, zgodnie ze specyfiką danego przedmiotu. Studenci pracują w grupach, wykonują doświadczenia laboratoryjne, pracują z użyciem specjalistycznego oprogramowania komputerowego, analizują i interpretują wyniki badań, przygotowują raporty i projekty o charakterze inżynierskim. Hospitacja wybranych zajęć, a także oceniona podczas wizytacji infrastruktura dydaktyczna świadczą, że Wydział stworzył dobre warunki do realizacji efektów kształcenia. Na podkreślenie zasługuje fakt przywiązywania szczególnej wagi do kształcenia praktycznego. Ćwiczenia są prowadzone tak, aby w maksymalnym stopniu aktywizować studentów do samodzielnej pracy i zachęcać do wyciągania wniosków. Na terenie kampusu znajduje się kolekcja drobiu i ptaków ozdobnych, a także utrzymywane jest stado małych przeżuwaczy. Studenci mają zatem możliwość bieżącej konfrontacji wiedzy z praktyką. Zajęcia praktyczne są także realizowane w zakładzie doświadczalnym w Swojcu. Realizowane treści przedmiotów są właściwe i odpowiadają potrzebom dydaktyki w szkole wyższej. Studenci mają możliwość uzyskiwania dodatkowych informacji w ramach godzin konsultacyjnych. Sposób realizacji zajęć jest dostosowany do specyfiki kierunku i

poszczególnych przedmiotów. Biorąc pod uwagę duży wymiar praktyk obowiązkowych, ćwiczeń terenowych przewidzianych w wielu przedmiotach zawodowych, znaczącą ilość ćwiczeń laboratoryjnych i projektowych należy stwierdzić, że Wydział przywiązuje dużą wagę do szkolenia praktycznego. Sprzyja to nabywaniu założonych efektów kształcenia, zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału ułatwiają studentom uzyskiwanie efektów kształcenia także poprzez przygotowanie i publikowanie znaczącej liczby podręczników akademickich, skryptów i monografii o charakterze dydaktycznym. W latach 2008-2013 opublikowano 39 takich pozycji.

Z uzyskanych podczas wizytacji informacji wynika, że Wydział nie prowadzi studiów w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych, ani kształcenia na odległość.

Zgodnie z Regulaminem studiów student, szczególnie student niepełnosprawny może ubiegać się o indywidualny plan i program kształcenia, polegający na rozszerzeniu zakresu wiedzy obowiązującej na podstawowym kierunku poprzez studiowanie wybranych przedmiotów z innych specjalności czy kierunków w Uczelni macierzystej lub innej uczelni i/lub udział w pracach badawczych zespołów naukowych. Z rozmów Zespołu Oceniającego ze studentami wynika, że wiedza na temat możliwości studiowania według indywidualnego toku studiów jest im słabo znana i niewykorzystywana. Biorąc pod uwagę znaczną aktywność studentów w pracach 12 kół naukowych, a także szczególnie dużą liczbę publikacji z udziałem studentów, wydaje się, że władze Wydziału powinny w większym stopniu zachęcać swoich studentów do indywidualnego studiowania.

Organizacja procesu kształcenia zarówno na studiach I jak i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych jest właściwa.

Reasumując można ocenić, że **koncepcja kształcenia, wybrane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.**

2) Raport samooceny oraz dokumentacja dostarczona przez Wydział podczas wizytacji, ocena przez Zespół Oceniający warunków i przebiegu kształcenia w miejscu studiów, rozmowy z władzami Wydziału i studentami wskazują, że koncepcja studiów na kierunku „zootechnika” jest przemyślana i Wydział stosuje właściwe narzędzia do jej realizacji. Opracowane efekty kształcenia znajdują odzwierciedlenie w treściach realizowanych modułów, praktykach, pracach i egzaminach dyplomowych. Można zatem ocenić, że koncepcja kształcenia, opracowane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz programy studiów tworzą spójną całość.

W poprzedniej akredytacji przeprowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną kierunek „zootechnika” otrzymał ocenę pozytywną. Dostrzeżone w poprzedniej ocenie, w roku akademickim 2007/2008, drobne uchybienia dotyczące programu studiów I stopnia zostały wyeliminowane. Wprowadzono do programów studiów przedmiot z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązkowe przedmioty z produkcji roślinnej. Uporządkowano nazewnictwo przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego

w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wydział wykazuje należytą troskę o jakość procesu dydaktycznego na kierunku „zootechnika”. Plany studiów i ich program są zgodne z założonymi efektami kształcenia. Realizowany program pozwala osiągnąć zapowiadane efekty kształcenia i uzyskać zakładaną strukturę kwalifikacji absolwenta. Czas trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia przyjęto właściwie. Specjalności na studiach

magisterskich są zgodne z sylwetką zawodową zootechnika. Programy przedmiotów są spójne, dobrze opisane w sylabusach i oparte na logicznym następstwie przedmiotów. Sylabusy przedmiotów są jednolicie przygotowane, obszerne i zawierają wszystkie informacje przydatne dla studenta.

- 2) Do koncepcji kształcenia opartej na strategii Uczelni i Wydziału właściwie dobrano efekty kształcenia, program studiów, treści poszczególnych przedmiotów, formy i metody dydaktyczne, zatem ww. elementy realizacji procesu dydaktycznego tworzą spójną całość.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Na Wydziale Biologii i Hodowli UP we Wrocławiu zatrudnionych jest łącznie 124 pracowników, w tym 74 nauczycieli akademickich, z czego 16 z tytułem naukowym profesora (10 na stanowisku profesora zwyczajnego i 6 na stanowisku profesora nadzwyczajnego), 20 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (zatrudnieni na podstawie mianowania lub umowy o pracę), 36 doktorów i 2 asystentów z tytułem zawodowym magistra. Większość nauczycieli zatrudnionych jest na etatach naukowo-dydaktycznych, a tylko 3 na etatach dydaktycznych - starszego wykładowcy. Proces kształcenia na kierunku „zootechnika” opiera się przede wszystkim na nauczycielach akademickich, zatrudnionych na macierzystym Wydziale, którzy reprezentują obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinę nauk rolniczych i dyscyplinę zootechnika. Oprócz tego w nauczaniu studentów uczestniczą inni nauczyciele akademicy spoza Wydziału, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne z zakresu przedmiotów podstawowych (m.in. prowadzą takie przedmioty jak: fizyka z elementami biofizyki, chemia organiczna z elementami chemii nieorganicznej, biochemia, matematyka, botanika), przedmiotów społeczno-ekonomicznych, z przedmiotów fakultatywnych humanistycznych oraz w zakresie języków obcych i z wychowania fizycznego. Dla 60 nauczycieli akademickich Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, jedynie dla jednego nauczyciela Uczelnia jest dodatkowym miejscem pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zarówno struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jak i ich liczba umożliwiają w pełni osiągnięcie zakładanych celów jak i ogólnych oraz szczegółowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych po zakończeniu kształcenia.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

2) Wydział Biologii i Hodowli UP we Wrocławiu przedstawił do minimum kadrowego 22 nauczycieli akademickich. Do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” zaliczono 21 nauczycieli akademickich, w tym 5 profesorów, 7 doktorów habilitowanych i 9 doktorów, którzy realizują zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni na podstawie mianowania lub umowy o pracę. Wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku zostały spełnione. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 14 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5

października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „*Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*” oraz w **§ 15 pkt. 1** powyższego rozporządzenia, tj.: „*Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*”. Ponadto zostały spełnione wymagania **§ 13 pkt. 1 - 2** wyżej wspomnianego rozporządzenia, tj.: „*Do minimum kadrowego, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy*” a także wszyscy nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe spełniają wymóg **§ 13 pkt. 3**, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra*”.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Należy zatem stwierdzić, że wszystkie z osób zgłoszonych do minimum kadrowego spełniają przewidywane prawem wymagania dla minimum kadrowego określone stosownymi regulacjami prawnymi (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.), bowiem są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego i Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy. Wszystkie wymienione osoby spełniły również warunek dotyczący minimalnego obciążenia zajęciami dydaktycznymi w świetle obowiązujących regulacji prawnych.

Z punktu widzenia merytorycznego, zgodnie z wymaganiem **§ 12 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), „*Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku.*” W zasadzie wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego spełniają określone przepisami prawa wymagania do zaliczenia ich w skład minimum kadrowego, posiadają odpowiednie kwalifikacje naukowe i dorobek naukowy w reprezentowanym obszarze wiedzy oraz doświadczenie zawodowe i wykonali obowiązujące na Uniwersytecie pensum dydaktyczne. Niejasności budzi osoba jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku starszego wykładowcy, dla której w ostatnich latach w przedstawionej dokumentacji – załącznik nr 1a do Raportu samooceny - nie wykazano żadnego dorobku publikacyjnego. W świetle tego faktu, nie może być jej osoba włączona do minimum kadrowego. Mimo, że analizując informacje dotyczące dorobku nauczycieli akademickich włączonych do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” zamieszczonych w załączniku nr 1 do Raportu samooceny, pod pozycją 5 w wykazie nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe nauczyciel ten legitymuje się

dorobkiem pochodzącym z początkowego okresu działalności (sprzed około 20 lat) - 17 opublikowanych oryginalnych prac naukowych, 11 komunikatów prezentowanych na konferencjach krajowych i zagranicznych, współwykonawstwo 5 grantów. W związku z brakiem aktywności publikacyjnej w ostatnich 5-ciu latach nauczyciel ten nie może być włączony w skład minimum kadrowego ocenianego kierunku.

Minimum kadrowe dla kierunku „zootechnika” zostało wypełnione z nadstatkiem. Do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” zaliczono 21 nauczycieli akademickich z dorobkiem w zakresie kierunku studiów, w tym: 5 profesorów, 7 doktorów habilitowanych i 9 doktorów. Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu spełnia zatem wszystkie wymagania dotyczące minimum kadrowego dla kierunku „zootechnika” o profilu kształcenia ogólniakademickim. Minimum kadrowe jest reprezentowane przez nauczycieli akademickich mających dorobek z obszaru wiedzy odpowiadającemu obszarowi kształcenia, a mianowicie obszarowi nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, do którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów.

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2010/2011 i 2011/2012 i 2012/2013. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich wszystkie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora 80% osób jest zatrudnionych i zaliczonych do tego minimum przez Uczelnię przez wszystkie wymienione lata. Minimum kadrowe jest więc ustabilizowane, a zmiany jego składu wynikają jedynie z ruchów kadrowych spowodowanych uzyskiwaniem stopni naukowych lub tytułu naukowego, bądź przechodzeniem nauczycieli akademickich na emeryturę. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest stabilna.

Do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” zaliczono w roku akademickim 2013/2014 21 nauczycieli akademickich, którzy realizują zajęcia dydaktyczne kierunku „zootechnika”. Natomiast łączna liczba studentów na ocenianym kierunku wynosi – 594 osoby. Z tych danych wynika, że na jednego nauczyciela akademickiego należącego do minimum kadrowego na kierunku „zootechnika” statystycznie przypada 29 studentów. Stosunek pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania § 17 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz.1445 z późn zm.). Wynosi 1: 29 przy wymaganym 1:60.

Obsada zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest prawidłowa, a obszary nauki, dziedziny bądź dyscypliny naukowe reprezentowane przez poszczególnych nauczycieli akademickich są zgodne ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów przedstawionymi w kartach przedmiotów (sylabusach), co odpowiada obowiązującym regulacjom prawnym (§ 6.2 rozporządzenia MNiSW z dnia 5 października).

Podczas wizytacji Zespół Oceniający przeprowadził hospitację 6 różnych zajęć dydaktycznych, w tym 2 wykładów i 4 ćwiczeń, realizowanych w obrębie budynków zlokalizowanych przy ul. Chełmońskiego 38 c. Zespół hospitował wykłady z przedmiotów Żywnienie zwierząt i paszoznawstwo (studia stacjonarne I stopnia, semestr III) oraz Zoologia (studia stacjonarne I stopnia, semestr I) oraz następujące ćwiczenia: Zioła i inne rośliny użytkowe (studia stacjonarne II stopnia). Chów ptaków ozdobnych (studia stacjonarne II stopnia), Pasze objętościowe (studia stacjonarne II stopnia), Produkcja pasz i doradztwo żywieniowe (studia stacjonarne II stopnia).

Wykłady były prowadzone dla grupy studentów całego roku, natomiast ćwiczenia realizowano w grupach laboratoryjnych nie większych niż 18 osób. Stwierdzono bardzo dobrą bazę dydaktyczną do kształcenia na kierunku „zootechnika”. Zajęcia odbywały się w dobrze oświetlonych, przewietrzonych i wyposażonych w odpowiednie pomoce dydaktyczne salach wykładowych i laboratoryjnych. W odwiedzanych salach odbywały się wykłady lub ćwiczenia zgodnie z planem zajęć dydaktycznych, obowiązującym w bieżącym roku akademickim, przedstawionym Zespołowi przed rozpoczęciem hospitacji. Wykłady prowadzone były z wykorzystaniem istniejącego w danej sali wykładowej sprzętu audiowizualnego, najczęściej rzutników multimedialnych. Hospitowane ćwiczenia odbywały się w salach własnych poszczególnych jednostek organizacyjnych, wyposażonych w odpowiedni sprzęt, potrzebny do ich przeprowadzenia. Należy podkreślić, że hospitowane ćwiczenia polegały przeważnie na samodzielnej – indywidualnej bądź zespołowej pracy studentów. Obserwowano duże zaangażowanie studentów podczas ćwiczeń z przedmiotu „Chów ptaków ozdobnych”, które charakteryzowały się bezpośrednim kontaktem studentów z żywymi zwierzętami. Pod względem metodycznym hospitowane zajęcia dydaktyczne prowadzone były zgodnie z tradycyjnie stosowanymi na poziomie akademickim, metodycznymi zasadami nauczania a studenci odznaczyli się samodzielnością w pracy oraz dużą aktywnością i chęcią praktycznego uczestniczenia w realizacji zadań. Zajęcia były prowadzone poprawnie z wykorzystaniem różnych pomocy dydaktycznych. Na ogół nie stwierdzono uchybień w prowadzeniu zajęć i w działaniu sprzętu audiowizualnego. Ewentualnie za pewien mankament można uznać małą aktywność prowadzącego ćwiczenia w śledzeniu bieżących postępów indywidualnej pracy studentów.

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

3) Polityka kadrowa w odniesieniu do nauczycieli akademickich prowadzona na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt jest właściwa i zgodna z obowiązującymi w UP we Wrocławiu regulacjami prawnymi. Każde zatrudnienie nauczyciela akademickiego w wymiarze większym niż ½ etatu odbywa się w drodze konkursu otwartego. Ogłoszenia o konkursach z określonymi warunkami stawianymi kandydatom są umieszczane na stronach internetowych – wydziałowej i uczelnianej, a także na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Każdorazowo do przeprowadzenia konkursu na zatrudnienie nauczyciela akademickiego dziekan powołuje komisję konkursową w składzie minimum 5-osobowym. We wszystkich przypadkach zatrudnienia na poszczególne stanowiska brany pod uwagę jest dorobek naukowy kandydata i osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej.

Na stanowisko profesora nadzwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł naukowy profesora na okres do końca roku akademickiego, w którym osiągnie wiek 70 lat. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego może być zatrudniona także osoba posiadająca tytuł doktora habilitowanego, na okres do uzyskania praw emerytalnych. Na stanowisko profesora zwyczajnego może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł naukowy profesora. Na stanowisko starszego wykładowcy może być zatrudniona osoba posiadająca stopień doktora i legitymująca się odpowiednim dorobkiem naukowym, organizacyjnym, dydaktycznym, posiadająca właściwe kompetencje dydaktyczne (np. wszechstronność w prowadzeniu zajęć dydaktycznych), pozytywnie i wysoko oceniana w ankietach studenckich. Na stanowisko asystenta zatrudniane mogą być osoby z tytułem zawodowym magistra lub stopniem doktora na okres nie dłuższy niż 8 lat.

Najliczniejszą grupę wśród nauczycieli akademickich zaangażowanych bezpośrednio w działalność naukowo-dydaktyczną stanowią adiunkci. Kandydaci na stanowiska adiunktów wywodzą się przede wszystkim z prowadzonych na Wydziale studiów doktoranckich, a także

z pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy uzyskali stopień naukowy doktora jako pracownicy Uczelni. Na stanowisko adiunkta może być zatrudniona osoba ze stopniem doktora na okres nie dłuższy niż 8 lat, pod warunkiem, że zaliczyła zagraniczny staż naukowy w wymiarze jednego semestru. Osoba bez stażu zagranicznego może być zatrudniona na stanowisku adiunkta na okres do 2 lat. Na stanowisku adiunkta może być też zatrudniona osoba ze stopniem doktora habilitowanego na czas określony do momentu uzyskania praw emerytalnych. Osoby przyjmowane na stanowisko adiunkta, oprócz wykształcenia kierunkowego, posiadania stopnia doktora, muszą się legitymować biegłą znajomością języka angielskiego.

Rada Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt podjęła działania zmierzające do aktywizacji naukowej adiunktów, m.in. poprzez:

- systematyczną ocenę, a w przypadku braku postępów w pracy naukowej, stosowanie konsekwencji zgodnych z Ustawą o szkolnictwie wyższym i uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu;
- stypendia doktoranckie habilitacyjne;
- postawienie wymogu odbycia stażu zagranicznego;
- zmniejszenie liczby ponadwymiarowych godzin dydaktycznych realizowanych przez adiunktów zaangażowanych w pracę naukową;
- zapewnienie odpowiednich funduszy na badania własne;
- mobilizację w kierunku uzyskiwania na badania funduszy pozauczelnianych (NCN i NCBiR) oraz z UE.

Na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu obowiązuje system oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Nauczyciele akademicki posiadający tytuł profesora podlegają ocenie okresowej co 4 lata, natomiast nauczyciele nie posiadający tytułu naukowego profesora (zgodnie z Ustawą o szkolnictwie wyższym z 2011 r.) co 2 lata lub na wniosek dziekana. W okresowej ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych poddawanych jest pięć dziedzin działalności: naukowa (na podstawie dorobku publikacyjnego), dydaktyczna, kształcenie kadr naukowych, organizacyjna oraz popularyzacyjna i wdrożeniowa, a także inne formy działalności (nie mieszcząca się w pięciu wymienionych obszarach). W ostatniej ocenie za lata 2009-2012 negatywna ocena z działalności naukowej równała się negatywnej ocenie okresowej pracownika. Ocena okresowa pracowników dydaktycznych skupia się na ocenie dydaktyki i działalności organizacyjnej. Negatywna ocena z działalności dydaktycznej jest równoznaczna z negatywną oceną okresową.

Przyjęty system oceny pracowników naukowo-dydaktycznych preferuje obecnie przede wszystkim ich aktywność naukową. Wszyscy młodzi pracownicy mają stworzone różnorodne możliwości szybkiego rozwoju naukowego poprzez udział w projektach badawczych finansowanych z dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (granty naukowe, dotacje na badania własne), stypendia naukowe, staże naukowe krajowe i zagraniczne, urlopy naukowe. Stosowany system wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu badań naukowych, prowadzonych w jednostce i uzyskiwanie przez pracowników stopni i tytułów naukowych. Obowiązujący obecnie system oceny wyzwolił wśród pracowników dużą aktywność i determinację w staraniach o pozyskiwanie grantów. Liczbę projektów badawczych realizowanych na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt finansowanych ze środków zewnętrznych w latach 2009-2012 (KBN, MNiSW, NCN NCBiR, UE) przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj projektu badawczego	2009	2010	2011	2012	Razem projekty danego typu
współuczestnictwo w realizacji wybranych zadań w ramach projektów międzynarodowych (unijnych)	1	11	9	4	25
projekty badawcze własne	5	8	15	14	42
projekty badawcze promotorskie	3	7	10	7	27
projekty badawcze rozwojowe	4	6	2	2	14
projekty finansowane w ramach umów z podmiotami gospodarczymi	5	2	6	5	18
projekty badawcze zamawiane	2	2	-	-	4
projekt badawczy finansowany przez partnerów zagranicznych	1	-	-	-	1
Razem w kolejnych latach	21	36	42	32	131

W latach 2011-2012 stwierdza się wzmożoną aktywność pracowników Wydziału pod względem pozyskiwania środków na badania ze źródeł pozauczelnianych, zwłaszcza odnośnie liczby projektów badawczych własnych, projektów badawczych promotorskich, a także projektów finansowanych w ramach umów z podmiotami gospodarczymi. Łącznie w latach 2008-2012 zrealizowano 131 projektów, co daje bardzo dobry wynik - statystycznie średnio ponad jeden grant na jednego pracownika zatrudnionego na Wydziale.

Zwiększaniu aktywności naukowej nauczycieli akademickich sprzyja także sposób podziału przez Wydział dotacji otrzymywanej corocznie z MNiSW na działalność statutową. Otrzymana dotacja podmiotowa na działalność statutową jest następnie dzielona na poszczególne jednostki organizacyjne w zależności od wyników oceny parametrycznej jednostki z poprzedniego roku. Ocena aktywności naukowej zespołu pracującego w jednostce obejmuje: publikacje, granty, organizacje konferencji naukowych. Z otrzymanej dotacji tworzony jest tzw. fundusz rezerwowy w wysokości od 5 do 10% dotacji, z którego dodatkowo można otrzymać dofinansowywanie na udział pracownika w konferencjach i stażach naukowych, na publikacje naukowe, na zakup materiałów i aparatury niezbędnej do realizacji zadań badawczych.

Pobudzaniu aktywności zawodowej służy nagradzanie pracowników naukowo-dydaktycznych za wybitne osiągnięcia w pracy naukowej. W wyniku oceny okresowej typowane są po trzy osoby z grupy pracowników niesamodzielnych i samodzielnych Wydziału, które uzyskały najwyższe oceny. Nagradzane są one dodatkiem finansowym do pensji na okres 2 lat (po ocenie w 2009 roku za okres 2005-2008 - było to na okres 4 lat). Dodatkowo po trzy osoby z w/w grup pracowników każdego Wydziału, które za rok poprzedni uzyskały najwyższą sumę punktów MNiSW za prace naukowe opublikowane w czasopiśmie indeksowanych przez JCR, otrzymują nagrodę finansową w postaci dodatku do pensji na okres jednego roku. Planowane jest wprowadzenie systemu nagradzania pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, za szczególne osiągnięcia dydaktyczne – kryteria tej oceny są aktualnie opracowywane przez komisję uczelnianą.

Podkreślenia wymaga także duża mobilność nauczycieli akademickich Wydziału w zakresie wyjazdów zagranicznych. W latach 2010-2013 pracownicy Wydziału odbyli 38 krótkoterminowych staży zagranicznych, od 2 do 4 tygodni, w ośrodkach naukowych Europy,

Ameryki Północnej, a nawet Australii. Najczęściej wyjeżdżano na staże 4-tygodniowe – 24 wyjazdy.

Polityka kadrowa na Wydziale jest realizowana w sposób planowy i perspektywiczny. Obserwowaną tendencję starzenia się kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt władze Wydziału starają się zahamować, zatrudniając najlepszych słuchaczy spośród 35 wypromowanych w latach 2008-2013 doktorów studiów doktoranckich. Na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt w ostatnich 5 latach zatrudniono 15 młodych pracowników na etacie adiunkta oraz jedną osobę na pełny i dwie osoby na ½ etatu asystenta. Liczba etatów limitowana jest głównie liczbą godzin dydaktycznych realizowanych w poszczególnych jednostkach Wydziału.

Liczbę stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2008	5 (1)	3 (2)	0 (0)
2009	9 (2)	1 (1)	1 (1)
2010	6 (1)	0	1 (1)
2011	7 (3)	1 (1)	0 (0)
2012	8 (0)	1 (1)	5 (2)
RAZEM	35 (7)	6 (5)	7 (4)

(W nawiasach podano liczbę stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku).

Właściwie prowadzona polityka kadrowa zaowocowała wzmożoną aktywnością naukową, której wymiernym efektem jest dorobek naukowy pracowników ocenianego Wydziału. Warto podkreślić, że w latach 2008-2012 pracownicy Wydziału opublikowali łącznie 796 prac, w tym 282 w czasopismach z IF, czyli około 35%. Tylko w roku 2012 opublikowano w czasopismach wyróżnionych w JCR 81 prac wycenionych na 1735 punktów według punktacji MNiSW o łącznej sumarycznej wartości IF wynoszącej 79,046.

W spotkaniu Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt uczestniczyło 28 osób. Poruszono kwestie dotyczące m.in. świadomości tworzenia nowych ofert dydaktycznych, internacjonalizacji działalności naukowej nauczycieli, małej mobilności studentów w ramach programu Erasmus, nakładów finansowych na działalność dydaktyczną, niskich wymagań odnośnie prac dyplomowych, działalności studenckich kół naukowych.

Polityka kadrowa oparta jest na elementach wymuszających stały rozwój naukowy i doskonalenie w pracy naukowej i dydaktycznej pracowników. Przy zatrudnianiu na poszczególne stanowiska stawiane są wysokie wymagania uwzględniające dorobek naukowy kandydata i jego osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej. W odniesieniu do adiunktów dodatkowo wymaga się odbycia zagranicznego stażu naukowego w wymiarze 1 semestru oraz biegłej znajomości języka angielskiego. Wszyscy nauczyciele akademicki byli okresowo oceniani zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawa o szkolnictwie wyższym. Przyjęty system oceny, wyróżniania i nagradzania pracowników wyzwolił wśród nauczycieli akademickich ocenianego Wydziału dużą aktywność naukową w pozyskiwaniu środków

finansowych na realizację projektów badawczych. W latach 2008-2012 zrealizowano 131 projektów - średnio rocznie ponad 1 grant na 1 zatrudnionego pracownika. Duża aktywność naukowa w latach 2008-2012 zaowocowała opublikowaniem blisko 800 prac, z czego około 35% zostało zamieszczonych w czasopiśmie z IF. Polityka kadrowa na Wydziale jest realizowana w sposób planowy i perspektywiczny. Podkreślenia wymaga także duża mobilność nauczycieli akademickich w zakresie wyjazdów zagranicznych.

Uwagi i zalecenia poczynione podczas poprzedniej oceny zostały wdrożone w ostatnich czterech latach. Zastosowane zmiany miały na ogół charakter formalny i nie miały wpływu na wyniki procesu kształcenia studentów.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego:

w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku „zootechnika” jak również ich liczba umożliwiają w pełni osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.**
- 2) **Minimum kadrowe dla kierunku „zootechnika” jest spełnione. Do minimum kadrowego zaliczono w roku akademickim 21 nauczycieli akademickich, w tym: 5 profesorów, 7 doktorów habilitowanych i 9 doktorów. Nauczyciele akademicki zaliczeni do minimum kadrowym spełniają warunki określone przepisami prawa - uczelnia jest podstawowym miejscem ich pracy, posiadają odpowiednie kwalifikacje i dorobek naukowy w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz złożyli stosowne oświadczenia dotyczące zaliczenia ich do minimum kadrowego. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku wynosi 1:29 i pozostaje w zgodzie z wymaganiami prawnymi dotyczącymi liczbowego stosunku pomiędzy liczebnością minimum kadrowego a liczebnością studentów.
Hospitowane zajęcia dydaktyczne prowadzone były poprawnie pod względem metodycznym, w sposób właściwy dla kształcenia studentów na poziomie akademickim.**
- 3) **Prowadzona polityka kadrowa jest spójna z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów odnośnie procedur oraz kryteriów doboru i weryfikacji kadry dydaktycznej. System wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej zapewnia warunki zarówno do rozwoju naukowego jak i umiejętności dydaktycznych poprzez liczne staże naukowe, stypendia oraz wymianę z innymi uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.**

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt UP we Wrocławiu dysponuje bardzo dobrą bazą lokalową. Obejmuje ona kompleks sześciu budynków mieszczących się przy ul. Chełmońskiego 38c i Kozuchowskiej 5b, 6 i 7. W budynkach tych mieszczą się wszystkie jednostki organizacyjne Wydziału oraz dziekanat, sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, laboratoryjne i informatyczne, czytelnia/biblioteka, w nich także odbywa się większość zajęć

dydaktycznych. Patrząc na budynki Wydziału odnosi się bardzo dobre wrażenie. Są one zadbane, utrzymane w należyтым porządku i czystości i dobrze wyposażone. Zwłaszcza baza zlokalizowana przy ul. Chełmońskiego 38c zasługuje na uznanie. Jest to kompleks stosunkowo nowych budynków, postawionych przed kilkunastu laty specjalnie na potrzeby Wydziału.

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt dysponuje 7 dużymi salami wykładowymi: w tym 2 salami własnymi (310 i 70 miejsc), 1 salą (160 miejsc) wykorzystywaną wspólnie z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej, 3 salami (2 x 160 i 100 miejsc) wykorzystywanymi wspólnie z Wydziałem Przyrodniczo-Technologicznym i 1 salą do dyspozycji przez pół dnia w tygodniu (230 miejsc). Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w stacjonarne multimedialne zestawy audio-wizualne oraz białe tablice z kolorowymi pisakami. Ponadto zajęcia na kierunku „zootechnika” prowadzone są w 16 mniejszych audytorijnych salach ćwiczeniowych (od 18 do 30 miejsc), 3 pracowniach komputerowych, 4 pracowniach laboratoryjnych własnych Wydziału oraz 3 salach biblioteczno-seminaryjnych. Sale ćwiczeniowe i pracownie komputerowe wyposażone są w stacjonarne multimedialne zestawy audio-wizualne oraz białe tablice. W pracowniach laboratoryjnych i biblioteczno-seminaryjnych w trakcie zajęć wykorzystywane są przenośne multimedialne zestawy audio-wizualne. Trzy sale ćwiczeniowe wyposażone są w mikroskopy i binokulary – po 18 stanowisk na każdej z nich.

Infrastruktura Wydziału, która służy realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku obejmuje szereg laboratoriów zlokalizowanych w jednostkach organizacyjnych Wydziału. Do najważniejszych należą: laboratorium oceny i analiz mleka (Instytut Hodowli Zwierząt), laboratorium biochemiczne i mikroskopii elektronowej (Katedra Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt), laboratorium komórkowe (Katedra Genetyki). Są one wykorzystywane przez studentów przy prowadzeniu badań związanych z realizacją prac magisterskich.

Laboratorium Oceny i Analiz Mleka jest wyposażone w nowoczesną aparaturę do oznaczania składu mleka, jego cech fizycznych i funkcjonalnych, m.in.: analizator genetyczny ABI 310 (firmy Applied Biosystems), aparat do elektroforezy (firma Biometra Multigel long), Bactocount-70 (firma Bentley), ChemSpec -150 (firmy Bentley), chromatograf gazowy model Agilent 7890A, (firma Agilent Technologies), ekstraktor B – 811 (firma Buchi), liofilizator laboratoryjny typ alpha 1-4 LSC, Somacount -150 (firma Bentley), suszarkę rozpyłową laboratoryjną i półtechniczną, system ultrasonograficzny (firma Aloka GmbH), zestaw do analizy białka: (Mineralizator Kjeldahla DK6 z wyposażeniem), aparat do destylacji z parą wodną UDK 129 (firma Velp).

W Laboratorium Biochemicznym możliwe jest oznaczenie morfologii i chemii klinicznej oraz specjalistycznych testów immunoenzymatycznych w krwi różnych gatunków zwierząt. Ponadto w ramach specjalistycznych testów immunoenzymatycznych, wykonywane są oznaczenia hormonów, białek specyficznych, antyoksydantów, immunoglobulin w rozbiciu na klasy itp.

Laboratorium Mikroskopii Elektronowej prowadzi badania na mikroskopie elektronowym preparatów biologicznych i niebiologicznych, składu pierwiastkowego preparatów, wykresu składu pierwiastkowego, mapy pierwiastków; badania histologiczne, histochemiczne, immunocytochemiczne oraz trichoskopię skaningową.

W Laboratorium Komórkowym wykonywane są testy *in vitro* substancji/leków. Ocenia się: żywotność, proliferację, metabolizm, morfologię i ultrastrukturę komórek. Wykonywana jest również analiza jakościowa ekspresji, oraz barwienie fluorescencyjne i przyżyciowe hodowli komórkowych.

Ponadto pozostałe jednostki organizacyjne Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt posiadają własne laboratoria, w których jest zgromadzona specjalistyczna aparatura naukowa dopasowana do potrzeb tych jednostek i wykorzystywana w procesie kształcenia.

Pracownicy naukowcy Instytutu Biologii mają aparaturę naukową dającą możliwość prowadzenia izolacji i amplifikacji DNA z tkanek, analizy dźwięku; pomiaru natężenia oświetlenia, promieniowania naturalnego i sztucznego; pomiarów mikroklimatu; oznaczania zawartości rtęci i innych pierwiastków w różnego rodzaju próbkach.

Instytut Hodowli Zwierząt posiada urządzenia i aparaturę umożliwiającą ocenę materiałów poddanych działaniu promieniowania cieplnego, inkubację jaj wylęgowych różnych gatunków ptaków użytkowych oraz wolno żyjących, mrożenie i rozmrażanie materiału biologicznego w parach ciekłego azotu, badania nasienia, określanie cech fizycznych jaj i mięsa.

Katedra Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt dysponuje sprzętem umożliwiającym wykonanie różnego rodzaju testów mikro-płytkowych do pomiarów USG tkanek zwierzęcych, sekwencjonowanie DNA, rozdział białek i kwasów nukleinowych na żelach poliakrylamidowych.

Katedra Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa dysponuje laboratorium wyposażonym w aparaty i urządzenia pozwalające na wykonanie podstawowych analiz składników pasz i surowców paszowych, energii, składu aminokwasowego białek, kwasów tłuszczowych, mikro- i makroelementów.

Katedra Genetyki posiada aparaturę i urządzenia umożliwiające zakładanie i prowadzenie hodowli komórkowych, analizę preparatów cytogenetycznych, określanie ilości DNA i białka, powielanie wybranych fragmentów DNA, rozdział fragmentów DNA.

Część zajęć, głównie z przedmiotów podstawowych i specjalistycznych (fizyka, chemia, biochemia, mikrobiologia, botanika, anatomia, fizjologia zwierząt), odbywa się w pomieszczeniach innych wydziałów Uczelni. Na zajęcia dydaktyczne prowadzone na kierunku „zootechnika” w budynkach poza Wydziałem udostępniane są laboratoria specjalistyczne, m.in. laboratorium chemiczne, biochemiczne, fizyczne i mikrobiologiczne, prosektorium anatomii zwierząt, specjalistyczna sala ćwiczeniowa do fizjologii zwierząt. Wszystkie laboratoria i sale ćwiczeniowe są odpowiednio wyposażone w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, w tym także specjalistyczną aparaturę najnowszej generacji.

Wydział wyróżnia się bardzo dobrym wyposażeniem w sprzęt komputerowy. Dysponuje 3 salami komputerowymi (po 18 stanowisk w każdej), przeznaczonych dla studentów kierunku „zootechnika”, w których odbywają się zajęcia z takich przedmiotów jak: technologia informacyjna, statystyka matematyczna, metody hodowlane, biometria, metody badań na zwierzętach, technika produkcji pasz przemysłowych, programowanie żywienia zwierząt gospodarskich, planowanie i organizacja pracy hodowlanej, hodowla trzody chlewnej. Wydział dysponuje także czytelnią z 10 stanowiskami komputerowymi podłączonymi do sieci internetowej. Ponadto każda jednostka dydaktyczna (instytuty, katedry, zakłady) wyposażona jest w sprzęt komputerowy przeznaczony dla pracowników, doktorantów, a także dla studentów, lat wyższych – inżynierantów i magistrantów w danej jednostki.

Na uznanie i wyróżnienie zasługuje także baza Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt UP Wrocław, gdzie prowadzone są różne zajęcia praktyczne. Przyjęte w tym zakresie rozwiązania mają często charakter unikalny w skali Polski. Takim ewenementem na skalę krajową jest fakt, że Wydział dysponuje m.in. własnym wiwarium dla małych zwierząt, zwłaszcza drobiu, zarówno grzebiącego jak i wodnego (kury, gęsi, indyki, kaczki, bażanty), ale także małych ssaków, np. króliki, zlokalizowanym w kampusie Wydziału przy ul. Chełmońskiego 38C. Na okólniku w podwórzu, między budynkami tego kompleksu – w

centrum miasta- znajdują się także małe przeżuwacze (kozy, alpaki, owce, w tym m.in. tak egzotyczne i wyjątkowe, jak np. owce św. Jakuba), co wyróżnia ocenianą jednostkę w skali kraju. W obrębie kampusu Wydział posiada też małą pasiekę dydaktyczną (5 rodzin pszczelich). W wymienionych obiektach prowadzone są zajęcia (głównie ćwiczenia) ze studentami kierunku „zootechnika”, między innymi z takich przedmiotów, jak: Chów i hodowla drobiu, Chów drobiu wodnego, Chów i hodowla małych przeżuwaczy, Chów i hodowla zwierząt futerkowych, Profilaktyka weterynaryjna, Zachowanie się zwierząt gospodarskich, Biologia przeżuwaczy. Zwierzęta z wiwarium i okólnika wykorzystywane są przy realizacji tematów zajęć dydaktycznych, między innymi z zakresu: oceny pokroju zwierząt, behawioru, zdrowotności, zabiegów profilaktycznych (np. korekcji racic, strzyży), rozrodu zwierząt, obchodzenia się ze zwierzętami (w tym także poskramiania zwierząt), a także oceny warunków zoohigienicznych w pomieszczeniach dla zwierząt i na wybiegach. W pasiece prowadzone są ćwiczenia z Chowu i hodowli owadów użytkowych – z części poświęconej biologii pszczoły miodnej i gospodarce pasiecznej. Pasieką opiekują się studenci ze Studenckiego Koła Naukowego Pszczelarzy „Apis”. Pod okapami dachu pracowni pasiecznej umieszcza się pułapki gniazdowe dla pszczół samotniczych, które są zasiedlane przez pszczoły z rodzaju Murarka (*Osmia*) i Miesierka (*Megachile*). W pasiece są też uliki przeznaczone do gniazdowania trzmieli dziko żyjących. W ten sposób pozyskane pomoce są wykorzystywane w trakcie zajęć laboratoryjnych z Chowu i hodowli owadów użytkowych. W wiwarium oraz pasiece prowadzone są także doświadczenia z wykorzystaniem zwierząt (głównie drobiu, królików i pszczół), które realizują studenci w ramach badań do prac magisterskich oraz działalności studenckich kół naukowych.

Dobrej realizacji zajęć praktycznych i samych praktyk służą też obiekty rolnicze zakładów doświadczalnych należących do UP Wrocław. Szczególnie korzystne pod tym względem jest położenie Rolniczego Zakładu Doświadczalnego w Swojcu, oddalonym od kampusu Wydziału ok. 4 km, w którym użytkuje się ponad 320 hektarów gruntów rolnych. W RZD Swojec znajduje się między innymi wolnostanowiskowa obora produkcyjna na ponad 80 krów mlecznych. Obora wyposażona jest w dojarnię typu tandem (2x4 stanowiska) oraz zautomatyzowany system zadawania paszy treściwej (każda krowa posiada transponder indywidualnie dozujący paszę). Dodatkowo znajduje się tam także obora dydaktyczna, w której utrzymywanych jest 16 krów mlecznych wykorzystywanych wyłącznie do celów dydaktycznych.

W Swojcu funkcjonuje również **Rolnicze Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego** Uczelni, w ramach którego Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt posiada owczarnię ze stadem owiec olkuskich (ok. 52 sztuk), gęsiarnię ze stadem zarodowym gęsi biłgorajskich (ponad 180 szt.). Znajduje się tam także kurnik doświadczalny przystosowany do prowadzenia badań z wykorzystaniem kur nieśnych, brojlerów oraz indyków.

Obecnie trwają procedury uzgodnień środowiskowych, których celem jest organizacja pasieki dydaktycznej przy RDZ w Swojcu. Według zatwierdzonego projektu pasieka będzie liczyła co najmniej 30 rodzin pszczelich, będzie posiadała całe zaplecze doświadczalno-dydaktyczne: pracownię pasieczną, salę dydaktyczną, węzeł sanitarny, brukowane alejki oraz brukowane miejsca pod ule. Teren pasieki będzie ogrodzony płotem betonowym oraz obsadzony drzewami i krzewami nektaro- i pyłkodajnymi. W bezpośrednim sąsiedztwie pasieki, na polu RZD, będą uprawiane rośliny pastewne lub przemysłowe, które stanowią pożytek dla pszczół. Pasieka będzie oddana do użytku wiosną 2014 r.

W obiektach w Swojcu prowadzone są dla studentów kierunku „zootechnika” zajęcia terenowe z wielu różnych przedmiotów, takich jak: Chów i hodowla bydła, owiec i drobiu, Biologii przeżuwaczy, Produkcji mleka w gospodarstwach specjalizacyjnych, Biologia mleka,

Profilaktyka weterynaryjna, Higiena i dobrostan zwierząt. Chów i hodowla małych przeżuwaczy, Zachowanie się zwierząt gospodarskich, Higiena i dobrostan zwierząt.

W RZD Swojec studenci kierunku „zootechnika” w obiektach inwentarskich realizują praktyki zawodowe - hodowlane. Odbывают także zajęcia terenowe z Praktyki zawodowej - agrotechnicznej. Prowadzone są one na polach RZD oraz poletkach doświadczalnych Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego. Gospodarstwo wyposażone jest w najnowszy sprzęt do uprawy roli i roślin oraz zbioru plonów. Studenci zapoznają się w nim z pełną agrotechniką prac polowych.

W obrębie gospodarstwa w Swojcu zlokalizowany jest także budynek z salą dydaktyczną, w której odbywają się zajęcia wprowadzające (np. zapoznanie z zadaniami BHP przy obsłudze zwierząt) przed zajęciami terenowymi. Obok sali jest także zaplecze sanitarne do dyspozycji studentów uczestniczących w zajęciach dydaktycznych. W budynku tym na piętrze znajdują się nowe pokoje z zapleczem sanitarnym, w których zamieszkują studenci odbywający praktyki zawodowe w RZD Swojec.

Studenci kierunku „zootechnika” podczas procesu kształcenia korzystają również ze Stacji Badawczo-Dydaktycznej zlokalizowanej w dobrze zarządzanym i prowadzonym na wysokim poziomie gospodarstwie Radomierz, położonym w Kotlinie Jeleniogórskiej, oddalonym od kampusu Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt o niecałe 100 km. Gospodarstwo użytkuje 270 ha gruntów rolnych, z czego 80 ha to łąki, a 160 ha to pastwiska, dlatego też gospodarstwo Radomierz specjalizuje się w hodowli bydła mięsnego czystorasowego i mieszańców międzyrasowych. Stado podstawowe stanowi ok. 120 krów, a odchowywanych jest od nich od 95 do 110 cieląt rocznie. Brakowanie krów wynosi poniżej 8%, a cieląt ok. 5% rocznie. Obecnie w stadzie podstawowym jest 38 krów w wieku ponad 10 lat, które ciągle są użytkowane rozplodowo, co świadczy o bardzo dobrych warunkach higieniczno-sanitarnych tego obiektu. W gospodarstwie tym są dwie obory wolnostanowiskowe: jedna przeznaczona do odchovu jałówek w wieku 8-25 miesięcy, a druga typu kurtynowego dla krów dorosłych z nowonarodzonymi cielętami, umożliwiającą zwierzętom nieograniczone korzystanie z okólników. W obiektach gospodarstwa prowadzone są zajęcia terenowe przede wszystkim z „Chowu i hodowli bydła mięsnego”. Gospodarstwo posiada także budynek mieszkalny, w którym znajdują się pokoje z aneksami kuchennymi dla studentów przebywających na praktyce zawodowej w Radomierzu.

W RZD Swojec, w Rolniczym Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego w Swojcu, a także w Stacji Badawczo-Dydaktycznej w Radomierzu studenci realizują badania stanowiące podstawę do przygotowania prac magisterskich. Obiekty i zwierzęta do doświadczeń są udostępniane studentom nieodpłatnie, wszystkie koszty ponosi Uczelnia oraz Wydział, współfinansując funkcjonowanie tych jednostek.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym niezwykle pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną, z której korzystają w ramach zajęć, jak i poza nimi (np. w ramach kół naukowych czy prowadzonych badań). Doceniają, że szczególnie baza różnorodnych zwierząt doświadczalnych umożliwia im zapoznanie się z praktyczną stroną zawodu zootechnika.

Studenci kierunku „zootechnika” mają zapewniony bardzo dobry dostęp do Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, która posiada bogaty księgozbiór liczący ponad 208 000 woluminów. Biblioteka sprawnie obsługuje tysiące użytkowników dzięki dobrej organizacji i posiadanym zasobom w formie papierowej i elektronicznej. Studiowaniu na kierunku „zootechnika” w UP Wrocław sprzyja także bogate wyposażenie czytelni Biblioteki Głównej w podręczniki i skrypty. O skali dostępności książek dla studentów do bezpośredniego wykorzystania w czytelni niech świadczy np. stwierdzony podczas wizytacji Zespołu Oceniającego fakt – posiadania w zasobach czytelni 70

egzemplarzy podręcznika „Fizjologia zwierząt” Krzymowskiego, co oznacza w praktyce możliwość korzystania z tego podręcznika jednocześnie przez prawie wszystkich studentów zootechniki jednego rocznika. Do biblioteki można też zapisać się przez Internet, a książki zamawiać na podstawie Elektronicznej Legitymacji Studenckiej on-line przez całą dobę. Łatwy, wygodny i korzystny dla studentów jest swobodny dostęp do zagranicznych i krajowych baz danych, w tym czasopism elektronicznych, udostępnianych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Ponadto studenci mogą korzystać z zasobów bibliotecznych (w formie papierowej i elektronicznej), znajdujących się w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Działania biblioteki zmierzają do zapewnienia czytelnikom jak najszerzej informacji w postaci elektronicznej: dostęp do kilkunastu baz danych z nauk przyrodniczych, do czasopism i książek w formie elektronicznej. Od roku 2006 biblioteka jest członkiem Konsorcjum Dolnośląskiej Biblioteki Cyfrowej. W zbiorach biblioteki znajdują się też cenne księgozbiory dawne. Najważniejszym elementem informowania o zbiorach biblioteki jest zintegrowany system biblioteczny ALEPH, funkcjonujący od stycznia 2002 roku, a następnie zmodernizowany w 2007 roku. Dzięki temu możliwe jest przeszukiwanie katalogu biblioteki (<http://aleph.bibl.up.wroc.pl/ALEPH>), zamawianie książek, prolongowanie książek poprzez sieć, zgłaszanie przez czytelników propozycji książek do zakupu przez bibliotekę z własnego konta w ALEPH'ie oraz sprawdzanie swojego konta w dowolnym miejscu i czasie po uruchomieniu przeglądarki internetowej. W Bibliotece Głównej pomocą służy czytelnikom Centrum Obsługi Użytkowników.

Również Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt posiada własną bibliotekę, w której zgromadzonych jest ponad 6250 woluminów. Z zasobów biblioteki wydziałowej studenci mogą korzystać także na miejscu, w czytelni. Ponadto instytuty, katedry i zakłady Wydziału posiadają własne zbiory biblioteczne, zawierające głównie specjalistyczne podręczniki i czasopisma związane z charakterem prowadzonej działalności naukowo-dydaktycznej w danej jednostce. Dostęp do zasobów biblioteki wydziałowej oraz bibliotek instytutowych, katedralnych i zakładowych mają studenci także drogą elektroniczną z katalogów Biblioteki Głównej UPW. Studenci bardzo pozytywnie ocenili działalność biblioteki, jak i jej godziny otwarcia. Określili zasób księgozbioru jako wystarczający i pozwalający im na opanowanie tematyki zajęć. Dostęp do zasobów biblioteki wydziałowej studenci mają także poprzez drogę elektroniczną z katalogów Biblioteki Głównej UPW.

Zwraca uwagę szeroka dostępność Internetu dla studentów. Wszystkie komputery podłączone są do sieci nadzorowanej przez serwery uczelniane. W dwóch budynkach znajduje się sieć bezprzewodowa WiFi. Z każdego komputera możliwy jest dostęp do Internetu. W systemach komputerowych zainstalowane jest licencjonowane oprogramowanie, zarówno ogólnego użytku (edytory, arkusze kalkulacyjne), jak i specjalistyczne w tym m.in. programy hodowlane, żywieniowe oraz pakiety statystyczne typu SAS i Statistica.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu posiada własny kompleks sportowy z halą sportową i basenem. Z obiektów tych chętnie korzystają studenci, odbywają się na nich zajęcia z wychowania fizycznego oraz działają sekcje sportowe w ramach AZS, w których studenci chętnie uczestniczą. Poza godzinami zajęć dydaktycznych z obiektów sportowych Uczelni mogą korzystać studenci w celach rekreacyjnych.

Wydział jest otwarty na kształcenie osób z niepełnosprawnościami. Systematycznie dostosowuje swoje budynki do potrzeb osób mających trudność z poruszaniem się. Budynki Wydziału wyposażone są w podjazdy dla wózków inwalidzkich oraz toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku głównym Wydziału znajdują się windy, które umożliwiają dostęp do sal ćwiczeniowych na piętrze oraz dziekanatu. Część sal wykładowych jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, posiadają

zorganizowane miejsca dla osób na wózkach. Na zajęciach dydaktycznych studenci mogą liczyć na pełną pomoc, np. poprzez uczestniczenie dodatkowej osoby na zajęciach.

Zajęcia praktyczne prowadzone są przede wszystkim w: RZD w Swojcu, Stacji Badawczo-Dydaktyczna w Radomierzu, w wiwarium małych zwierząt gospodarskich w Kampusie Wydziału na Biskupinie. Ponadto zajęcia dydaktyczne o charakterze praktycznym są realizowane podczas ćwiczeń terenowych. Studenci kierunku „zootechnika” wyjeżdżają do różnych ośrodków hodowlanych, gospodarstw rolnych, ogrodów zoologicznych, a także zakładów przetwórczych, między innymi do:

- fermy bawołów wodnych - gospodarstwo agroturystyczne „Olchowy Młyn”, Nowy Zatom koło Międzychodu
- fermy danieli w Jarosławce, gm. Chojnów,
- stadniny koni – Książ (Stado Ogierów), Panków k. Świdnicy (Stadnina Koni Sportowych Piotr Mazurek), Strzegom
- fermy bydła - Ośrodek Hodowli Zwierząt w Żołędnicy, OHZ Kamieniec Ząbkowicki,
- Ośrodka Leczenia i Rehabilitacji Dzikich Zwierząt w Złotówku – ośrodek UP Wrocław,
- Pasieki Zarodowej w Maciejowie k. Kluczborka,
- ogrodów zoologicznych – w Opolu, we Wrocławiu, w Poznaniu i w Hradec Kralowe (Czechy),
- wytwórni pasz i premiksów - „Josera” w Nowym Tomysłu i „Lira” w Krzywiniu,
- garbarni skór – w Jaworznie,
- gospodarstwa hodowli owiec – „Rogata Owca” K. Milicza w Dolinie Baryczy, gospodarstwo rolne „Agrominor” w Mokreszowie,
- fermy trzody chlewnej w Łosicach,
- zakładów mleczarskich w Gostyniu,
- fermy drobiu Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej Stare Bogaczowice, Szczodre.

Praktyki odbywają się w uczelnianych zakładach doświadczalnych, a także w wybranych ośrodkach hodowlanych, gospodarstwach rolnych, zlokalizowanych na terenie całego kraju, a głównie w Polsce południowo-zachodniej.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia na kierunku „zootechnika” nie było uwag dotyczących infrastruktury dydaktycznej.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego

wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt UP we Wrocławiu jest bogata, łatwo dostępna dla studentów i bardzo dobrze przystosowana do realizacji procesu kształcenia na kierunku „zootechnika”. Gwarantuje pełną możliwość osiągnięcia deklarowanych celów i efektów kształcenia. Zapewnia studentom dostęp do nowoczesnej infrastruktury, odpowiadającej stosownym wymogom dotyczącym specyfiki nauczania studentów ocenianego kierunku. Sale wykładowe, ćwiczeniowe, pracownie i laboratoria specjalistyczne oraz ich wyposażenie są stosunkowo nowe, przestronne i bardzo dobrze utrzymane. Na wyróżnienie zasługuje obecność wiwarium wykorzystywanego bezpośrednio w procesie kształcenia. W wiwarium utrzymywane są zwierzęta: ptaki – głównie drób oraz małe ssaki-króliki, owce, kozy, alpaki, które są wykorzystywane jako pomoc dydaktyczna bezpośrednio podczas realizacji ćwiczeń. Godna uwagi jest także szeroka dostępność do internetu, sprzętu komputerowego, bogatego księgozbioru zasobów bibliotecznych, baz danych w wersji elektronicznej oraz profesjonalnego,

specjalistycznego oprogramowania, właściwego dla ocenianego kierunku kształcenia. Budynek Wydziału przystosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Badania naukowe prowadzone na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt UP we Wrocławiu realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „zootechnika” skupiają się w obrębie następujących nurtów (zadań) badawczych zdefiniowanych w konkretnych grupach tematycznych:

1. Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania użytkowości zwierząt gospodarskich;
2. Zagadnienia taksonomiczne, ekologiczne, paleontologiczne, hydrobiologiczne i antropologiczne;
3. Badania genetyczne, populacyjne oraz behawioralne zwierząt i człowieka;
4. Badania nad higieną środowiska i dobrostanem zwierząt oraz intensyfikacją produkcji pszczelarskiej w makroregionie śląskim;
5. Możliwości sterowania poprzez żywienie zwierząt układem immunologicznym, zdrowiem i jakością produktów pochodzenia zwierzęcego oraz minimalizowanie emisji metabolitów do środowiska.

Powyższe zadania badawcze realizowane są przez pracowników podstawowych jednostek organizacyjnych Wydziału: dwóch instytutów i trzech katedr.

W **Instytucie Hodowli Zwierząt** prowadzone są badania nad użytkowością mięsną, mleczną, wełnistą oraz nad jakością skór i okrywy włosowej (zadanie badawcze nr 1). Badania obejmują następujące gatunki: trzoda chlewna, bydło, konie, owce, kozy, sześć gatunków zaliczanych do drobiu oraz zwierzęta futerkowe i dotyczą zmian zawartości mięśni i tłuszczu w ciele krów mlecznych w okresie okołoporodowym, związku polimorfizmu wybranych genów i jakości mleka, wpływu żywienia w okresie zasuszenia krów na jakość siary, sposobu pojenia cieląt siarą krów, użytkowości rozplodowej loch ras złotnickiej białej i złotnickiej pstrej, analizy parazytologicznej świń, analizy wartości użytkowej koni startujących w dyscyplinie WKKW, cech reprodukcyjnych klaczy rasy konik polski, właściwości mleka i serów małych przeżuwaczy pod kątem zawartości w nich składników funkcjonalnych, oceny okrywy włosowej różnych gatunków zwierząt futerkowych, możliwości wykorzystania owcy pogórza w rejonie Sudetów, oceny jakościowych i ilościowych cech nasienia różnych gatunków ptaków hodowlanych i wolnożyjących.

Badania prowadzone w **Instytucie Biologii** (zadanie badawcze nr 2) obejmują tematykę taksonomiczną i ekologiczną służącą poznaniu składu gatunkowego i ekologii badanych grup organizmów oraz wpływu antropopresji na wybrane grupy współcześnie żyjących kręgowców oraz bezkręgowców, ze szczególnym uwzględnieniem: pasożytniczych roztoczy, muchówek i mięczaków oraz niektórych roślin. Tematem badań faunistyczno-ekologicznych są również zwierzęta kopalne. Prowadzone są analizy wpływu czynników biotycznych na bioakumulację metali ciężkich w środowisku wodnym oraz monitoring ekosystemów słodkowodnych w kierunku występowania mikrozanieczyszczeń.

Badania antropologiczne obejmują zagadnienia związane gerontologią, kondycją biologiczną i stanem zdrowia populacji historycznych. Ponadto prowadzone są badania nad wykorzystaniem układu *bruzd czerwieni wargowej* do identyfikacji ludzi oraz analiza czynników wpływających na jakość portretu pamięciowego, nad nasileniem przejawów asymetrii morfologicznej szkieletu ludzkiego, nad wyznacznikami stresu fizjologicznego w

ludzkich populacjach pradziejowych oraz badania cmentarzysk ciepłopalnych populacji z kręgu kultury łużyckiej i badania cech epigenetycznych czaszki ludzkiej.

Ponadto w Instytucie Biologii prowadzono badania paleontologiczne obejmujące faunistyczną i morfologiczną charakterystykę gryzoni (*Rodentia*, *Mammalia*) późnego neogenu i antropogenu oraz teriofauny z okresu plejstocenu Ukrainy.

W **Katedrze Genetyki** prowadzone są badania podstawowe i rozwojowe populacji zwierząt gospodarskich i dziko żyjących oraz człowieka (zadanie badawcze nr 3). Badania obejmują: genetyczne podstawy różnorodności zwierząt, poszukiwanie mutacji w szczególności wpływających na cechy markerów genetycznych, poszukiwanie mutacji w eksonie 6 oraz 15 genu TCOF1 u chorych z zespołem Treachera Collinsa, filogenetyczne pokrewieństwo konury zielonej oraz wybranych przedstawicieli rodzaju *Aratinga*, skuteczność haplotypowania, dla danych rzeczywistych przy użyciu różnych programów komputerowych, detekcje efektów epistatycznych w genomie bydła, polimorfizm chromosomowy wybranych ras *Capria hircus* i *Ovies aries*, molekularne podłoże zaburzeń neurologicznych u psowatych związanych z białym umaszczeniem, zróżnicowania genetycznego ryjówki aksamitnej.

Celem badań prowadzonych w **Katedrze Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt** (zadanie badawcze nr 4) jest rozszerzenie wiedzy na temat oddziaływania środowiska (czynniki biotycznych, abiotycznych, fagicznych i technogenicznych) na zdrowotność i produktywność zwierząt, ich dobrostan, jakość surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego. Szczególnym obszarem badań jest oddziaływanie przemysłu oraz terenów zurbanizowanych na zdrowotność zwierząt, zawartość „metali ciężkich” w paszach i produktach pochodzenia zwierzęcego, a także wykorzystanie produktów ubocznych z przemysłu rolno-spożywczego, kopalin glinokrzemianowych i huminowych, surowców fosforanowych, produktów pszczelich w produkcji zwierzęcej. Przedmiotem badań jest również ograniczanie emisji amoniaku i gazów złośliwych z obiektów inwentarskich przy użyciu sorbentów mineralnych, preparatów mikrobiologicznych i optymalizacji zawartości białka w paszy. Prowadzone są też badania nad biologią pszczoły miodnej i uwarunkowań środowiskowych produkcji pasiecznej w aspekcie toksyczności środków ochrony roślin najnowszej generacji i opracowania dodatków ziołowo-mineralnych do pokarmu dla pszczół na zimę oraz do wody w okresie sezonu użytkowego, działających profilaktycznie przeciwko rozwojowi nosemozy.

Przedmiotem badań prowadzonych w **Katedrze Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa** (zadanie badawcze nr 5) jest immunostymulujące działanie dodatków paszowych u zwierząt. Badania wykonywane są głównie na świniami, ale również na przeżuwaczach i drobiu. Tematyka badawcza dotyczy aktywnych substancji pochodzenia roślinnego, mikroelementów i ich wpływu na funkcje przewodu pokarmowego, wskaźników odporności, stanu mikrobiologicznego treści jelitowej świń, jak również sposobów obniżenia emisji metanu, azotu, fosforu i innych niepożądanych metabolitów do środowiska, doskonalenia metod konserwacji pasz; produktów przerobu krwi i kości wieprzowych oraz możliwości ich zastosowania w żywieniu drobiu; retencji jodu i selenu w jajach, zastosowania preparatów naturalnych dipeptydów z surowców mięsnych w żywieniu drobiu; kształtowania jakości i walorów prozdrowotnych mięsa kurcząt w wyniku zwiększenia potencjału antyoksydacyjnego.

Badania naukowe prowadzone przez oceniany Wydział są ukierunkowane głównie na zagadnienia dotyczące chowu i hodowli zwierząt i wiążą się ściśle z treściami kształcenia przedmiotów realizowanych na kierunku zootechnika. Mają charakter badań stosowanych i są przydatne w praktyce hodowlanej. W tym kontekście na podkreślenie zasługują badania nad genetycznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami zwierząt gospodarskich prowadzone w

Instytucie Hodowli Zwierząt, badania nad higieną środowiska i dobrostanem zwierząt oraz intensyfikacją produkcji pszczelarskiej w makroregionie śląskim prowadzone w Katedrze Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt oraz badania nad możliwością sterowania poprzez żywienie zwierząt układem immunologicznym, zdrowiem i jakością produktów pochodzenia zwierzęcego oraz minimalizowanie emisji metabolitów do środowiska prowadzone w Katedrze Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa. Mają one duże znaczenie dla poziomu i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku.

Wymiernym efektem działalności naukowo-badawczej pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału są publikacje. Charakterystykę dorobku publikacyjnego pracowników z uwzględnieniem poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału przedstawia poniższe zestawienie:

Liczba publikacji pracowników jednostek organizacyjnych Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt w latach 2008-2012

Wyszczególnienie	Instytut Hodowli Zwierząt	Instytut Biologii	Katedra Genetyki	Katedra Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt	Katedra Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa	Razem
Oryginalne prace twórcze z IF:	81	71	20	85	25	282
Oryginalne prace twórcze nie posiadające IF:	107	82	25	65	39	318
Monografie	76	13	0	3	17	109
Prace popularnonaukowe	28	35	6	15	3	87

W latach 2008-2012 pracownicy Wydziału opublikowali łącznie 796 prac, w tym 282 w czasopiśmie z IF – około 35%. Tylko w roku 2012 opublikowano w czasopiśmie wyróżnionych w JCR 81 prac wycenionych na 1735 punktów według punktacji MNiSW i łączną sumaryczną wartością IF wynoszącą 79,046. Jeżeli do tego doda się 68 prac opublikowanych w czasopiśmie nie posiadających IF a wycenionych według listy MNiSW na łączną sumę 357 pkt, a także monografie i rozdziały w monografiach, za które doliczono 101 pkt, to w sumie uzyska się prawie 2200 pkt. Zarówno poziom wykonanych prac jak i ich liczba były podstawą do przyznania Wydziałowi kategorii A w przeprowadzonej w 2013 roku ocenie parametrycznej. Na wyróżnienie zasługuje stosunkowo duży wkład do dorobku publikacyjnego ocenianego Wydziału tych jednostek organizacyjnych, które są bezpośrednio zaangażowane w proces kształcenia na kierunku „zootechnika” – Instytutu Hodowli Zwierząt, Katedry Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt, Katedry Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa. W odniesieniu do oryginalnych prac twórczych z IF opublikowanych w latach 2008-2012 pracownicy wymienionych jednostek ogłosili drukiem 191 prac wobec 282 dla całego Wydziału, co stanowi prawie 68%. Również widoczna jest wyraźna przewaga tych jednostek pod względem aktywności publikacyjnej w zakresie oryginalnych prac twórczych nie posiadających IF – 66% oraz monografii - 88%.

Finansowanie badań naukowych odbywa się poprzez wykorzystanie dotacji na działalność statutową, badania własne oraz zadania służące rozwojowi młodych pracowników, środków uzyskiwanych z tytułu grantów NCN i NCBiR, projektów

realizowanych we współpracy z podmiotami gospodarczymi. Strukturę finansowania badań prowadzonych na Wydziale, przedstawiono w poniższej tabeli:

Nakłady finansowe (w zł) na badania naukowe w latach 2009-2012 prowadzone w poszczególnych jednostkach Wydziału w zależności od źródła finansowania

Źródło finansowania badań naukowych	Instytut Hodowli Zwierząt	Instytut Biologii	Katedra Genetyki	Katedra Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt	Katedra Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa	Razem
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach ustanowionych programów i przedsięwzięć	1 198 240	322 152	385 120	124 300	50 000	2 079 812
Narodowe Centrum Nauki	383 500	-	263 050	1 063 640	-	1 710 190
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	-	-	-	1 495 000	-	1 495 000
Podmioty gospodarcze (na podstawie umów dwustronnych)	111 120	-	523 424	766 000	89 000	1 489 544
Dotacja MNiSW na utrzymanie potencjału badawczego	536 566	347 044	150 239	324 392	179 980	1 538 221
Dotacja MNiSW na prowadzenie badań służących rozwojowi młodych naukowców oraz słuchaczy studiów doktoranckich	153 277	147 659	159 070	108 301	119 520	687 827
Razem:	2 382 702	816 855	1 480 903	3 881 633	438 500	9 000 594

W latach 2009-2012 na badania naukowe prowadzone na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt przeznaczono ponad 9 mln zł. Na tę kwotę składają się głównie nakłady finansowe, łącznie ponad 6,5 mln zł Katedry Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt, Instytutu Hodowli Zwierząt i Katedry Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa, czyli jednostek organizacyjnych, które prowadzą badania z zakresu hodowli zwierząt gospodarskich, ich żywienia, a także profilaktyki, zoohigieny i dobrostanu zwierząt. Przez to pracownicy tych jednostek mogą przekazywać najnowsze wyniki badań studentom kształcącym się na kierunku „zootechnika” w ramach realizowanych przedmiotów. Należy podkreślić, że część pracowników naukowych uczestniczyła aktywnie w projektach kierowanych przez pracowników z innych jednostek naukowych.

Wyróżniający i uznawany w środowisku naukowym dorobek nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „zootechnika” przyczynia się do podnoszenia jakości kształcenia. Większość realizowanych tematów badawczych jest związana z działalnością dydaktyczną pracowników. Na uwagę zasługuje także aktywność nauczycieli akademickich w zakresie przygotowania pomocy dydaktycznych w formie podręczników i skryptów. W latach 2008-2013 pracownicy Wydziału opublikowali 39 pozycji dydaktycznych obejmujących książki opublikowane przez wydawnictwa ogólnokrajowe, a także podręczniki i skrypty oraz rozdziały w monografiach wydane przez wydawnictwa uczelniane. Wśród opublikowanych książek są m.in. takie pozycje, jak „Genetyka populacji i metody hodowlane”, PWRiL 2011, „Rasy zwierząt gospodarskich”, PWN 2010 i 2011, „Chemia i biotechnologia w produkcji zwierzęcej” PWRiL 2011, „Ilustrowany słownik zoologiczny”, Ossolineum 2011, „Tajemnice mleka”, wyd. UP Wrocław 2011, „Genetyka ogólna”, wyd. UP Wrocław 2009, „Podstawy biometeorologii. Wpływ zmiennych czynników pogodowych i klimatycznych na organizmy

ludzi i zwierząt”, wyd. UP Wrocław 2011, należące do podstawowego składu podręczników niezbędnych przy nauczaniu i kształceniu studentów zootechniki.

Badania dotyczące zootechniki prowadzone przez Instytut Hodowli Zwierząt, Katedrę Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt i Katedrę Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa są ściśle powiązane z kształceniem studentów na kierunku „zootechnika”. Zarówno tematyka jak i zakres prowadzonych badań jest skorelowany z treścią kształcenia zawartą w ramach przedmiotów obligatoryjnych oraz fakultatywnych. Otrzymane wyniki badań naukowych przyczyniły się w wielu przypadkach do opracowania nowych przedmiotów fakultatywnych, stale rozszerzających bogatą ofertę przedmiotów przedstawionych studentom do wyboru w poszczególnych semestrach. Ponadto istniejące na Wydziale laboratoria naukowe oraz centra i pracownie kliniczno-diagnostyczne wyposażone nierzadko w unikalną i nowoczesną aparaturę naukowo-badawczą pozwalają nie tylko na wykonywanie badań naukowych, ale również wykorzystywane są do zajęć dydaktycznych i pozwalają na zapoznanie się studentom z nowoczesnymi technikami badawczymi oraz najnowszymi metodami diagnostycznymi.

Działalność naukowa prowadzona przez pracowników Wydziału ma ścisły związek z treściami przekazywanymi w toku procesu dydaktycznego. W realizacji wielu tematów naukowo-badawczych i tematów zleconych uczestniczą doktoranci i magistranci, nabywając doświadczenie zawodowe. Na podkreślenie zasługuje fakt włączania studentów do prac badawczych w ramach działalności kół naukowych. Na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt działa 12 studenckich kół naukowych. Między innymi: Hodowców Bydła, Drobiu, Koni, Trzody Chlewnej, Pszczelarzy, Kynologów, Hydrobiologów, Bioinformatyków. Łącznie w studenckich kołach naukowych funkcjonujących w poszczególnych jednostkach organizacyjnych uczestniczy 98 studentów. W ramach działalności SKN studenci prowadzą badania naukowe własne i są włączani w badania jednostki, przy której funkcjonuje koło. Studenci uczestniczą również w konferencjach krajowych i międzynarodowych, na których prezentują wyniki swoich badań. Efektem prowadzonych badań są publikacje naukowe oraz popularnonaukowe. W ostatnich pięciu latach opublikowano 154 prace, których współautorami są studenci. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci i przedstawiciele kół naukowych potwierdzili chęć włączania przez pracowników Wydziału studentów do swoich badań (w głównej mierze poprzez koła naukowe).

O poziomie realizowanych prac dyplomowych świadczą wyróżnienia i nagrody w konkursach na najlepsze prace magisterskie. Warto zauważyć, że w latach 2009-2012, 19 prac magisterskich wykonanych przez studentów kierunku „zootechnika” zostało wyróżnionych w ogólnopolskim konkursie na najlepszą pracę magisterską, organizowanym przez Polskie Towarzystwo Zootechniczne. Magistranci Wydziału uzyskali 3 pierwsze nagrody, 4 drugie i 5 trzecich. 7 prac zostało wyróżnionych.

Oceniając **bazę do prowadzenia badań naukowych należy stwierdzić, że oprócz infrastruktury zgromadzonej w RZD Swojec i Stacji Badawczo-Dydaktycznej Radomierz do badań są wykorzystywane laboratoria: oceny i analiz mleka, biochemiczne, mikroskopii elektronowej i komórkowe, zlokalizowane w Instytucie Hodowli Zwierząt, w Katedrze Higieny Środowiska i Dobrostanu Zwierząt oraz w Katedrze Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa, wyposażone w nowoczesną aparaturę, co pozwala na prowadzenie badań na wysokim poziomie naukowym.**

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego

wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Badania prowadzone na ocenianym Wydziale charakteryzują się wysokim światowym poziomem naukowym. Mają przeważnie charakter badań stosowanych. Są prowadzone

w oparciu o populację zwierząt utrzymywanych w macierzystych rolniczych zakładach doświadczalnych. Na wyróżnienie zasługuje duża aktywność pracowników Wydziału pod względem pozyskiwania środków na realizowane badania.

Badania naukowe prowadzone są w zakresie obszaru wiedzy nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów i mają ścisły związek z kształceniem studentów na kierunku „zootechnika” oraz charakteryzują się bardzo wysokim poziomem.

Tematyka podejmowanych badań przez poszczególne jednostki naukowe Wydziału jest związana w sposób istotny z treściami kształcenia. Laboratoria wyposażone są w wysoce specjalistyczną i często unikatową aparaturę naukową. Umożliwia to realizację badań na wysokim poziomie z zastosowaniem wiarygodnych i nowoczesnych procedur i metod badawczych. Badania są ściśle powiązane z kształceniem studentów na kierunku „zootechnika”.

Na podkreślenie zasługuje fakt włączania studentów do prac badawczych w ramach kół naukowych oraz wspólne publikacje pracowników ze studentami.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Zasady rekrutacji na kierunek „zootechnika” nie budzą zastrzeżeń. Postępowanie kwalifikacyjne na studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne przeprowadzają kierunkowe komisje rekrutacyjne powołane przez Radę Wydziału. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na I rok studiów zobowiązani są do elektronicznej rejestracji oraz wniesienia opłaty rekrutacyjnej. Podstawę przyjęcia na studia stanowią wyniki egzaminu maturalnego. Na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia mogą zostać przyjęte osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia na tym samym lub pokrewnym kierunku studiów. Za kierunek pokrewny uważa się taki, na którym program jest zbliżony z obowiązującym na wybranym kierunku studiów (tzn. zrealizowanych zostało nie mniej niż 60% wszystkich przedmiotów podstawowych i kierunkowych na studiach I stopnia). Zasady rekrutacji studentów są przejrzyste i nie dyskryminują jakiegokolwiek z grup kandydatów. Corocznie na pierwszy rok studiów przyjmuje się około 110 studentów. Potencjał dydaktyczny jednostki, w szczególności kadra i baza dydaktyczna umożliwiają zwiększenie rekrutacji na oceniany kierunek.

2) System oceny osiągnięć studentów umożliwia ocenę przyswojenia wiedzy oraz nabywanych umiejętności i kompetencji społecznych. Zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. Na spotkaniu z przedstawicielami Zespołu Oceniającego studenci zgodnie stwierdzili, że system oceny osiągnięć studentów skonstruowany jest według jasnych, przejrzystych zasad. Zgodnie z opinią studentów, warunki i forma zaliczenia końcowego są powszechnie znane i obowiązują wszystkich studentów jednakowo. Studenci pozytywnie oceniają sposób formułowania ocen. Według studentów proces uczenia się zorientowany jest w dużej mierze na opanowanie umiejętności praktycznych, choć podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wyrazili potrzebę dotyczącą zwiększenia ilości zajęć praktycznych kosztem wykładów teoretycznych. Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi, wiedza i umiejętności weryfikowane są na bieżąco podczas zajęć, np. poprzez kolokwia i prace przejściowe. Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu w swoje prace pisemne oraz otrzymują informacje zwrotne od prowadzących w zakresie popełnionych błędów.

3) Z opinii wyrażanych przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynika, iż Uczelnia zapewnia możliwość wymian międzynarodowych w ramach programu Erasmus. Studenci korzystają z tej możliwości w niewielkim stopniu. Większość uczestniczących w spotkaniu studentów nie wyraziła chęci uczestnictwa w wymianach międzynarodowych. Nie potrafili jednak wskazać powodów takiej decyzji. Zwrócili także uwagę na niewielką ilość informacji przekazywanych na ten temat studentom. Należy także zasygnalizować, że podczas spotkania studenci wyrazili opinię, iż poziom nauczania języków obcych jest wysoki, choć niewystarczający do swobodnego podjęcia pracy za granicą po studiach. Wskazywali na niewystarczającą ilość specjalistycznego języka obcego potrzebnego w zawodzie.

Na kierunku „zootechnika” funkcjonuje system ECTS. Studenci posiadają wiedzę na temat systemu punktów ECTS oraz tego, jakie możliwości on daje.

4) System opieki naukowej i dydaktycznej na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. **Studenci uważają, że Uczelnia zapewnia im właściwe wsparcie w procesie uczenia się.** Podkreślają bardzo dobre relacje z kadrą dydaktyczną. Każdy pracownik naukowo-dydaktyczny Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt jest zobowiązany do wyznaczenia przynajmniej dwóch terminów konsultacji w tygodniu dla studentów: nauczyciel naukowo-dydaktyczny w wymiarze minimum dwóch godzin, a starszy wykładowca – nie mniej niż cztery godziny. Studenci bardzo pozytywnie ocenili ten fakt oraz wyrazili zadowolenie z możliwości konsultacji ze swoimi wykładowcami i promotorami prac dyplomowych. Godziny konsultacji mogą wykorzystywać także studenci, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę z danego przedmiotu.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego dziekan spośród nauczycieli akademickich powołuje opiekunów roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Opiekun sprawuje swoją funkcję przez okres całego cyklu kształcenia na I i II stopniu studiów. Do zadań opiekuna roku należy udział w dniach wstępnych dla danego kierunku studiów, organizowanie spotkań ze studentami (np. w celu wyboru starosty roku), pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz przedstawianie problemów studentów dziekanowi. Studenci pozytywnie ocenili funkcję opiekuna roku.

W poprzednim punkcie Raportu wykazono fakt angażowania studentów przez nauczycieli akademickich w prace naukowe. Już od II roku studiów I stopnia oraz na studiach II stopnia, studenci mogą uczestniczyć w badaniach naukowych w interesującym ich kierunku. W większości wypadków robią to za pośrednictwem któregoś z 12 funkcjonujących na Wydziale kół naukowych, bądź w konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, posiadającymi co najmniej stopień doktora. Jak już wcześniej wskazano, praca studentów jest bardzo efektywna, bowiem jej rezultatem jest ponad 150 prac naukowych i popularno-naukowych opublikowanych w ostatnich pięciu latach.

Realizowany program nauczania i plan studiów na kierunku „zootechnika” pozwala na indywidualizację procesu kształcenia. Dodatkowo każdy student może podejmować zajęcia fakultatywne za łączną sumę 30 punktów ECTS na każdym poziomie studiów, pogłębiając swoje zainteresowania. Kształtowaniu własnej drogi kształcenia sprzyja także program studiów. Studenci mają możliwość wyboru jednej z czterech specjalności zawodowych na studiach II stopnia, a także według własnych preferencji wybierają tematy prac inżynierskich i prac magisterskich. W wypadku, gdy student nie ma pomysłu na temat własnej pracy dyplomowej, może liczyć na pomoc promotora.

Przygotowane sylabusy przedmiotów są jednolicie przygotowane i zawierają wymagane informacje, w tym cele kształcenia, wymagania wstępne, opis efektów kształcenia, opis treści wykładowych i ćwiczeniowych, w tym ewentualnie zajęć terenowych, opis metod

dydaktycznych, formy i kryteria zaliczenia, sposoby weryfikacji efektów kształcenia, ocenę nakładu pracy oraz literaturę przedmiotu, podstawową i uzupełniającą.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, który został pozytywnie zaopiniowany przez samorząd studencki. Zapewnia on możliwość ubiegania się o wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Kryteria przyznawania stypendiów są jasne i przejrzyste. Procedura przyznawania stypendium odbywa się z poszanowaniem tajności danych osobowych. Na podstawie w/w regulaminu istnieje możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które może zostać przyznane w liczbie nieprzekraczającej 10% liczby studentów na kierunku, co jest zgodne z art. 174 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin, w przypadku ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, przewiduje uwzględnienie poza wysoką średnią ocen osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz sportowe.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu posiada sześć domów studenckich. Wszystkie pokoje są wyposażone w łącza internetowe. Studenci zwrócili uwagę na bardzo zróżnicowany standard w domach studenckich. Warunki tam panujące uznali za dobre. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym uznali wysokość opłat za odpowiednią i porównywalną z innymi Uczelniami w mieście.

Studenci mają dostęp do Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, gdzie mogą korzystać z zasobów bibliotecznych (w formie papierowej oraz elektronicznej). Na Wydziale znajduje się także biblioteka Wydziałowa, która gromadzi książki niezbędne studentom do bieżącej nauki. Studenci bardzo pozytywnie ocenili dostęp do elektronicznych wersji książek. Na terenie całego Wydziału studenci mają bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci bardzo pozytywnie ocenili pracę administracji Wydziału, w szczególności obsługę w Dziekanacie oraz w sekcji zajmującej się pomocą materialną. Mogą oni uzyskać tam pomoc i wyjaśnienia w sprawie pomocy materialnej (np. na temat wymogów formalnych otrzymania stypendium). Godziny otwarcia uznali za odpowiadające ich potrzebom.

Przedstawiciele samorządu studenckiego oraz kół naukowych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, określili wsparcie ze strony Władz Wydziału jako wzorowe. Samorząd studencki może liczyć na wsparcie ze strony zarówno Uczelni jak i Wydziału podczas organizacji swoich wydarzeń kulturalnych i naukowych. Pozytywnie ocenić należy także stworzoną Kartę praw i obowiązków starosty funkcjonującą na Uczelni. Studenci rozpoczynający studia mogą otrzymać kalendarz studencki, który zawiera w sobie także pakiet wszystkich potrzebnych im informacji (np. regulamin studiów, informacje nt. programu Erasmus, informacje o stypendiach i domach studenckich). Koła naukowe są także chętnie wspierane przez Wydział. Nauczyciele dydaktyczni, którzy są opiekunami kół naukowych wspierają studentów podczas prowadzonych badań oraz pomagają im rozwijać ich zainteresowania.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego

w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste i nie dyskryminują jakiegokolwiek grupy kandydatów.**

- 2) System oceny osiągnięć studentów jest powszechnie znany oraz zapewnia obiektywizm formułowania ocen.
- 3) Uczelnia zapewnia studentom możliwości wymian międzynarodowych. Studenci posiadają wiedzę na temat systemu ECTS.
- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej oraz materialnej na kierunku „zootechnika” należy ocenić pozytywnie. Uczelnia wspiera organizacje studenckie, w tym samorząd studencki oraz koła naukowe. Studenci pozytywnie ocenili kadre naukową oraz wsparcie dydaktyczne.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni funkcjonuje w oparciu o zarządzenie nr 159/2013 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 8 października 2013 roku dotyczące realizacji uchwały nr 96/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2012 r. w sprawie funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu.

USZJK w Uczelni można podzielić na trzy poziomy, a na każdym poziomie jest organ odpowiedzialny za funkcjonowanie powyższego systemu, tj.:

1. Poziom I – komisje ds. jakości kształcenia działające w jednostkach organizacyjnych w ramach wydziałów oraz w jednostkach międzywydziałowych,
2. Poziom II – wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia,
3. Poziom III – Rektorska komisja ds. jakości kształcenia.

Zarządzenie 159/2013 Rektora UP we Wrocławiu określiło zadania dla komisji działających na poszczególnych poziomach.

Na poziomie Wydziału funkcjonują: Wydziałowa Komisja ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia – Uchwała Nr 63/2012 podjęta przez Radę Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w dniu 24 września 2012 r. w sprawie powołania Wydziałowej Komisji ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia na okres kadencji władz wydziału tj. od dnia 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2016 r., oraz Wydziałowa Komisja Programowa dla kierunku Zootechnika – Uchwała Nr 67/2012 podjęta przez Radę Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w dniu 24 września 2012 r. w sprawie powołania Wydziałowej Komisji Programowej dla kierunku „zootechnika” na okres kadencji władz wydziału tj. od dnia 1 września 2012 r. do 31 sierpnia 2016 r.

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia należy m.in. ocena szczegółowych programów kształcenia realizowanych w jednostce i ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia dla przedmiotu oraz kierunkowymi efektami kształcenia ocena realizacji procesu dydaktycznego (prowadzona jest kontrola i ocena organizacji i warunków prowadzenia zajęć, prawidłowego wykorzystania sprzętu i pomocy dydaktycznych, stosowania innowacyjnych metod kształcenia, prawidłowości łączenia tematyki prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich z działalnością naukową nauczycieli akademickich i specjalnością wybraną przez studentów na II stopniu kształcenia, przygotowywania przez nauczycieli akademickich materiałów dydaktycznych.

Z protokołu Wydziałowej Komisji ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia wynika (protokół z dnia 27 listopada 2012 r.), że na posiedzeniu były poruszane kwestie dotyczące zadań opiekunów ds. danego kierunku, oceny realizacji procesu dydaktycznego, monitorowania przebiegu hospitacji badań losów absolwentów, oraz jak wynika z kolejnego protokołu powyższej komisji (protokół z dnia 29 stycznia 2013 r.) kwestie ankietyzacji studentów.

Komisja Wydziałowa analizuje wszystkie elementy mające wpływ na jakość kształcenia oraz przygotowuje roczny raport. Podczas wizytacji przedstawiono sprawozdanie Komisji Wydziałowej dotyczące realizacji zadań w zakresie jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt, które zawiera m.in. ocenę zgodności programów studiów z ustalonym poprzez efekty kształcenia standardem studiów, analizę wyników ankiet studenckich i absolwentów oraz protokołów hospitacji, ocenę merytoryczną poziomu kursów podstawowych, kierunkowych i specjalizacyjnych, analizę mobilności studentów i doskonalenie metod wspierających jej poprawę i program naprawczy.

Komisja w przedłożonym raporcie dokonała analizy m.in. oceny obiegu i dostępności informacji (badania pracy dziekanatu oraz dostęp do informacji za pośrednictwem Internetu) walidacji osiągniętych efektów kształcenia, oceny jakości zajęć dydaktycznych przeprowadzonej na podstawie ankiet i hospitacji, w tym opinii studentów w zakresie programów nauczania oraz jakości i metod prowadzenia zajęć jak i poprawności przypisywania punktów ECTS przedmiotom. Dalej analiza obejmowała formę obrony pracy dyplomowej oraz zakresu egzaminu dyplomowego, rozkład obowiązujących zajęć dydaktycznych oraz dostępności do laboratoriów komputerowych i językowych oraz mobilności studentów i doskonalenie metod wspierających jej poprawę. Przykładowo walidacja osiągniętych efektów kształcenia na poziomie studiów I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) oraz II stopnia w stopniu pozytywnym i negatywnym wskazała, że należy doprecyzować kryteria oceny studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, co spowoduje konieczność zmodyfikowania kart przedmiotów. Na podstawie przeprowadzonej analizy i weryfikacji procesu kształcenia stwierdziła, że wszystkie elementy programów kształcenia są spójne i realizowane prawidłowo. Badania przeprowadzone przez Komisję wykazały także, że w celu dalszego doskonalenia programów należy zwiększyć liczbę godzin praktycznych i udziału praktyk w czasie studiów. Do istotniejszych zaleceń Komisji należy także zaliczyć: powołanie nowej komisji hospitacyjnej do oceny pracowników zewnętrznych, ściślejszą współpracę z Samorządem studenckim, potrzeba dalszego szkolenia pracowników na temat funkcjonowania systemu zarządzania jakością kształcenia.

Znaczącym elementem funkcjonowania WSZJ na Wydziale jest proces ankietyzacji dotyczący prowadzonych zajęć, który odbywa się corocznie. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci uznali proces ankietyzacji za powszechny. Badania przeprowadzane są z poszanowaniem zasad anonimowości. Jednak studenci nie znali wyników ankiet oraz nie byli w stanie określić, jakie konsekwencje za sobą niesie proces ankietowania oraz jakie daje efekty. Wyrazili natomiast zainteresowanie tymi informacjami. Zaleca się wprowadzenie jakiejś formy upowszechniania wyników procesu ankietyzacji dla studentów, np. poprzez publikację sporządzonego raportu oraz analizę wyników na stronie internetowej.

Działania Wydziałowej Komisji ds. dydaktyki i zapewnienia jakości kształcenia należy ocenić bardzo pozytywnie. Świadczą one o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia, właściwej analizie uzyskanych wyników oraz staraniach związanych z wprowadzeniem działań naprawczych.

2) Modyfikacje programów kształcenia, bądź propozycje związane z wprowadzaniem nowych specjalności lub nowych form kształcenia podejmowane są kolegiąlnie, przy udziale

studentów jako członków Rady Wydziału. Przedstawiciele studentów biorą udział w pracach komisji programowych i ds. jakości kształcenia gdzie mają wpływ na proces zapewniania jakości.

Szczególnie dobrze układa się współpraca Jednostki z interesariuszami zewnętrznymi, których opinie na temat realizowanego programu studiów w znaczący sposób wpływają na dostosowywanie go do aktualnych wymagań gospodarki i rynku pracy. Jak już zaznaczono w pkt 1 raportu interesariusze na spotkaniach inicjowanych przez dziekana przekazują swoje uwagi do programu kształcenia na kierunku „zootechnika”. Powstała Rada Biznesu stała się także platformą wymiany informacji na temat kształtowania programów kształcenia. W wyniku zainicjowanych działań do programu wprowadzono trzy nowe przedmioty oraz zmodyfikowano program jednego. Dalsze prace we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nad unowocześnieniem programów kształcenia są planowane.

Przedstawiciele samorządu studenckiego posiadają wiedzę o działaniach podejmowanych przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Aktywnie biorą udział w konferencjach organizowanych przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej także tych traktujących o jakości kształcenia.

Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, Przedstawiciele studentów mają zapewniony udział, jako pełnoprawni członkowie w Senacie Uczelni oraz Radzie Wydziału, spełniając wymóg art. 61 ust.3 oraz art. 67 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wszelkie zmiany w procesie kształcenia są przedstawiane do zaopiniowania samorządowi studenckiemu. Zgodnie z wymogiem art. 161 ust.2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym regulamin studiów jest uzgadniany z samorządem studenckim.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+/-	+
umiejętności	+	+	+	+	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+/-	+

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Struktura i funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ocenianej Jednostce nie budzą zastrzeżeń. Narzędzia służące budowaniu wysokiej jakości kształcenia dają gwarancję jego skuteczności. Wypracowano odpowiednie mechanizmy weryfikacji zgodności programu kształcenia z założonymi efektami kształcenia oraz jego prawidłowej realizacji.**

- 2) **Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia, przy czym zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych jest szczególnie widoczne.**

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna	X				
6	prowadzenie badań naukowych	X				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek studiów „zootechnika” jest podstawowym kierunkiem studiów prowadzonym na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, z ponad 60-letnią tradycją. Oferta dydaktyczna w ramach tego kierunku jest stale modyfikowana stosownie do zmieniających się potrzeb środowiska społeczno-gospodarczego oraz aktualnych trendów w nauce. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku „zootechnika” charakteryzuje się dużym potencjałem, który przedkłada się na jakość prowadzonych badań naukowych na światowym poziomie. Z punktu widzenia realizacji procesu dydaktycznego infrastruktura Wydziału jest wyróżniająca, szczególnie w zakresie dysponowania do celów dydaktycznych żywymi zwierzętami. Na Wydziale funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego konstrukcja i narzędzia

służące monitorowaniu procesu nauczania dają gwarancję jakości, zaś ciągła weryfikacja różnych elementów procesu dydaktycznego zapewnia skuteczność systemu w diagnozowaniu i naprawianiu jego słabych stron. Pomimo zmniejszającej się liczby kandydatów na studia perspektywy funkcjonowania kierunku są bardzo dobre. Wynikają one z atrakcyjnej oferty kształcenia, związanej z funkcjonowaniem interesujących specjalności na studiach drugiego stopnia, dalszych planów związanych z modyfikowaniem programów kształcenia i dostosowywaniem ich do oczekiwań studentów i rynku pracy jak również planowanych nowych inwestycji, co jeszcze bardziej uatrakcyjni ofertę dydaktyczną Wydziału. Podczas wizytacji na kierunku „zootechnika” stwierdzono także drobne uchybienia, które przede wszystkim dotyczą braku formalnego przypisania kierunku, a zatem także efektów kształcenia określonych dla tego kierunku do odpowiedniej dziedziny i dyscypliny naukowej. Ponadto na Wydziale należy dopracować system kontroli poziomu naukowego prac magisterskich.

W odpowiedzi na Raport z wizytacji Uczelnia zadeklarowała, że poczyniono starania w celu wskazania w uchwałach Senatu dziedzin i dyscyplin nauki zgodnych z nomenklaturą przyjętą w rozporządzeniu MNiSW. Dodatkowo na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt zostały wdrożone procedury systemu kontroli jakości prac dyplomowych. Polegają one na wyborze 20% prac i poddaniu ich dodatkowej ocenie przez członków Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Oceny Jakości Kształcenia.